

illius episcopalem spectans, ac minime colatum, eidem fratribus obtulit; ipsaque Magdalena donatrix, requisita de eius consensu, dictis fundationi et donationi eidem praestando, anno Domini mdcxiii declaravit se gratum habere, dictam ecclesiam et conventum per eam fieri ordinatum in civitate Carpentoratensi fieri et erigi in dicto oratorio, quatenus supradictus Horatius episcopus illud sub dictae Sedis Apostolicae beneplacito a mensa episcopali dismembraret, et sine aliquo onere pro constructione dictae ecclesiae liberaret et concederet. Et nihilominus idem Horatius episcopus oratorium praedictum non pure et libere dictis fratribus concessit iuxta mentem fundatricis, imo sub diversis oneribus et conditionibus. Unde mortuam dictam Magdalenam de anno eiusdem Domini mdcxv institutis haeredibus universalibus dilectis filiis presbyteris Doctrinae Christianae Avenionensis, introductoque iudicio in rotâ pro consequutione dictorum septem millium scutorum ad effectum praedictum, fuit denegata pro tunc exequutio, quia assignatio dicti oratorii non fuerat facta libere. Quod ut componeret felicis recordationis Gregorius Papa XV, praedecessor noster, ad supplicationem venerabilis fratris Cotturi, moderni episcopi Carpentoratensis, et dilecti filii Ioannis a Turre, tunc provincialis Ordinis Minimorum in dictâ provinciâ et conventu¹ Venaissino, onera quaecumque in dicto oratorio apposita apostolicâ auctoritate in conventum Avenionensem eiusdem Ordinis transtulit, oratoriumque praedictum in omnibus et per omnia exoneravit; iterumque petita exequutione in rotâ, et ostensâ liberatione oratorii, fuit relaxatum mandatum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti adversarii more reorum solutionem dictorum scutorum septem millium effugere, aut saltem protrahere omni

¹ Forsan legendum *comitatu* (R. T.).

eorum conatu satagentes, dederint ultimo loco de obstantiâ regulae dicti Ordinis Minimorum, qua expresse cavetur, ne dicti religiosi, qui sub perpetuâ quadragesimali vitâ et ex mendicatis eleemosynis vivunt, perpetuas missas seu aliqua suffragia perpetuo, particulariter et in specie, ac ultra quinquaginta annos suscipere valeant; cumque donatio praedicta habeat huiusmodi onera¹ et conditiones requisitas²; licet credatur eas omnino fore reiiciendas³ ac favore piae causae, ecclesiae scilicet construendae ac alimentorum dictis duodecim religiosis praestandorum, iuris interpretatione haberi pro non apposis, concurrente praesertim indulto ex litteris bonae memoriae cardinalis Ss. Quatuor Coronatorum, olim summi poenitentiarii, quibus concedebatur fratribus praedictis facultas acceptandi in posterum dictâ onera, quamvis perpetua, missarum, absque conscientiae scrupulo, regulâ praedictâ non obstante, ac attentâ etiam resolutione aliâs captâ in generali capitulo in civitate lanuensi celebrato, non esse essentielle in regulâ, quod fratres non possint se obligare ad onera perpetua; nihilominus, quia postmodum in actis capituli generalis habiti Paulae regula praedicta confirmata fuit, et recessum a resolutionibus captis in capitulo lanuae, actaque recessus praedicti fuerunt a felicis recordationis Paulo Papa III similiter praedecessore nostro in formâ specificâ confirmata:

§ 3. Ideirco, ad tollenda omnia subterfugia partis, penes quam effici non potest, ut pecuniae, ut supra, donatae remanere debeant, ac ut celerius, pro divini cultus incremento et pro observatione voluntatis praedictae donatricis, ecclesiae et conventus praefati aedificari possint, neque diu-

¹ Sic ed. Cher. Lugd.; ed. Main. h. *opera* (R. T.).

² Forsan legendum *appositas* (R. T.).

³ Reiiciendae conditiones, an potius ex ipsis petita obiectio adversariorum? (R. T.).

Pontifex fratres habiles fecit ad acceptandum legatum cum perpetuo onere missarum.

lius suum cadaver inhumatum deseratur, quae ipsi sepeliendo dictam ecclesiam propriis impensis extrui mandavit; nos, eundem Bartholomaeum provincialem specialis gratiae favore prosequi volentes, necnon a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, porrectis nobis pro parte suâ super hoc supplicationibus inclinati, acceptationem praedictae donationis in capitulo generali dicti Ordinis iam factam (cum onere celebrandi seu celebrare faciendi unam missam submissâ voce omnibus diebus dominicis et aliis de praecepto Ecclesiae festivis in perpetuum in cappellâ loci de Causans¹, conditione item superadditâ, quod preces, seu horae publicae canonicae, quae dictim in dicto conventu et ecclesiâ sic construendâ dicuntur², matutinum scilicet, laudes, prima, tertia, sexta, nona, vespere et completorium, necnon etiam missa, quae conventualis dicitur, et solet a dictis fratribus celebrari in omnibus eorum ecclesiis pro salute animarum earundem ecclesiarum fundatorum, ac aliae omnes missae, votivis exceptis, dicantur et applicentur ad intentionem ipsius fundatricis, iuxta formam instrumentorum dictarum donationum), dummodo tamen dicta donatio, ut praefertur, in capitulo generali praeterito fuerit acceptata, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, in omnibus et per omnia approbamus et confirmamus, ac illi perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, eidemque religioni et fratribus, ut se ad

¹ An recta lectio *de Causans*, iudica (R. T.).

² Si adhuc ecclesia *construenda*, aptius forsangeretur *dicentur* (R. T.).

onera in dictâ donatione, ut praefertur, iniuncta, quamvis perpetua, praemissis non obstantibus, obligare possint, concedimus et indulgemus, eosdemque ad praemissa, dictâ auctoritate, ad effectum executionis donationis praedictae, efficaciter et opportune habilitamus, ac omnes et singulos, tam iuris quam facti et solemnitate defectus, qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: dictamque acceptationem, cum oneribus et conditionibus praefatis factam, subsistere.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices et commissarios iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane decernimus, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiv ianuarii mdcxxv, pontificatus nostri anno II.

Dat die 14 ianuarii 1625, pontif. anno I.

CX.

Uladislaus, regis Poloniae filius, ense et pileo donatur.

Dilectissimo in Christo filio nobili viro Uladislae, charissimi in Christo filii nostri Sigismundi Poloniae et Suetiae regis illustri nato.

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili, nobilis vir, salutem et apostolicam benedictionem.

Immortales christianae fortitudinis laudes, quas, vel in ipso aetatis flore nobilitas tua sibi comparavit, nemo conticescit. Illas relata saepissime ex profligatis christiani nominis hostibus trophaea silere non possunt. Illas barbarorum agmina, quae toties vitam sibi fugâ quaerere cœgisti, abunde loquantur. Illas denique publica paterni regni felicitas uberrime con-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Decretum irritans cum derogatione contrariorum.

Praefata Uladislaus indoles.

Motiva adversariorum pro non solvendo legato.

testatur. Nos vero, quanto maiori animi iucunditate perfundimur gloriosa per nobilitatem tuam edita facinora memoria repetentes, tanto impensius optamus, aliquid paternae, qua te iure optimo complectimur, voluntatis et eximiae virtutis, qua regia invicti genitoris decora feliciter aemularis, extare monumentum.

Ense et pileo benedictis donatur.

§ 2. Cum igitur pili, idemque perve-tustus mos inoleverit, ut Romanus Pontifex, nocte Christo Nascenti sacrâ, ense et pileum solemniter benedictum, vel regibus, vel aliis de catholicâ religione optime meritis principibus deferri iubeat; nobilitati tuae, quam his diebus ad almam Urbem nostram sacrosancti iubilaei celebritas evocavit, ense et pileum, per nos de more benedictos, apostolicâ benignitate gratiose donamus: divinam precantes clementiam ut mittat tibi auxilium de sancto et de Sion tueatur te. Dexteram tuam hoc munere praemunitam perditae gentes, quae Deum non noverunt, suae sentiant impietatis vindicem, et caput tuum veluti galeam salutis armatum christiani nominis hostes expavescant. Quae quidem nobilitati tuae maxime in votis esse nos pro comperto habentes, eamque diligentissime curaturam minime dubitantes, apostolicam benedictionem ei peramanter impertimur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX ianuarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 19 ianuarii 1625, pontif. anno II.

CXI.

Praescribitur, quo pacto sanctimoniales, alique impediti, indulgentias anni sancti lucrari possint.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Sanctimonialibus, eremitis

Pontificia sollicitudo, quamvis omnium Christifidelium salutem prospiciat, praeci-

pus tamen spiritualibus sanctimonialium profectibus, paternae charitatis affectu, studet providere: ipsae enim sunt filiae, quae oblitae populum suum et domum patris sui, animi splendore caelestem regem oblectant: ipsae sunt prudentes virgines, quae lampades suas, charitatis flammâ succensas, provide aptantes, meliorem partem elegerunt, et dum vitam caelitus petitam ducunt, non modo sibi ipsis ad caelum viam sternunt, sed ieiuniis, vigiliis et orationibus, ceteris quoque christifidelibus eam aperire student. Quare summo opere optandum est, ut vitae rationem, quae eas angelis quodammodo aequat, constantissime retineant, ac dent operam, ut sicuti praeclaros hic agunt de carne in carne triumphos, ita post huius vitae certamina in caelesti patriâ feliciter coronentur. Quoniam autem consimile vitae genus quamplurimi anachoretæ, atque eremitæ, ut supernarum rerum contemplationi securius vacent, laudabiliter elegerunt: spiritualibus quoque ipsorum incrementis, paternis visceribus, maxime ducimus consulendum.

Quominus ecclesias descri-
ptas visitare
possint anno
sancto;

§ 1. Cum igitur tam ipsi quam praedictae sanctimoniales perpetuam vivam clausuram mancipatae; necnon multi, ut accipimus, utriusque sexus christifideles, partim carceribus detenti, partim vero diuturnam infirmitate praepediti, non solum in almâ Urbe nostrâ et Italia, sed in aliis etiam regionibus, provinciis et locis reperiantur, qui et quae respective impedimentis huiusmodi remotis, pro percipiendis praesentis anni iubilaei fructibus, ad almam Urbem nostram omnino veniant, et basilicas, ecclesiasque ad id deputatas, benedicente Domino, indubitanter visitarent¹, ob praedicta impedimenta, ad Urbem huiusmodi minime venire, neque respective basilicas et ecclesias ipsas visitare valeant:

¹ Heic adderem partic. sed (R. T.).

infirmis, aliis-
quo impeditis,

Urbanus con-
sulit, modo, qui
praescribitur;

§ 2. Nos, pro pastoralis officii nostri debito, paternaeque charitate, illorum omnium animarum salutem, quantum cum Domino possumus, prospicere volentes, omnibus et singulis sanctimonialibus, necnon anachoretis, atque eremitis huiusmodi, necnon utriusque sexus christifidelibus, tam carceratis, quam infirmis praedictis tantum, et qui alias, impedimentis longae carcerationis, ac diuturnae infirmitatis cessantibus, ad hanc almam Urbem, pro thesauris spiritualibus huiusmodi consequendis, venturi fuissent, vere poenitentibus et confessis, quod in locis, ubi eos esse contigerit, pia christianae pietatis et charitatis opera, iuxta formam ab Ordinariis locorum, seu sanctimonialium et anachoretarum, eremitarumque huiusmodi superioribus, vel de eorum mandato, a prudente confessario, in almâ vero Urbe a dilecto filio nostro vicario, seu eius vicesgerente tantum, praescribenda, pro cuiuslibet statu et conditione, ac loci et temporis ratione habitâ, exercendo, et alia nostris in litteris indictionis anni iubilaei contenta adimplendo, omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones, etiam plenissimam, consequantur et eorum quilibet consequatur, quas consequerentur et consequi possent, si in hoc praesenti anno iubilaei, diebus ad id statutis, quatuor ad id deputatas basilicas et ecclesias almae Urbis et extra illius muros, pro quibus visitandis iubilaeum et indulgentiae praedictae concessae sunt, personaliter visitarent et eorum quilibet visitaret.

Cum facultate confessarium sibi deligendi.

§ 3. Eisdemque sanctimonialibus et christifidelibus impeditis huiusmodi, ut ad effectum praesentium confessarios presbyteros seculares, vel cuiusvis Ordinis regulares, ab eisdem Ordinariis locorum ad id probatos, qui confessionibus eorum diligenter auditis eos et eorum quemlibet a quibusvis peccatis, criminibus et delictis quantumcumque gravibus et enormi-

bus, etiam Apostolicae Sedi reservatis, etiam in Bullâ Coenae Domini contentis, iniunctâ eis poenitentia salutari, absolvere possint, eligere valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria derogat.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Huiusque concessionis exemplis credi iubet.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXVIII ianuarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 ianuarii 1625, pontif. anno II.

CXII.

Deputatio ecclesiae S. Mariae Transtiberim loco ecclesiae S. Pauli extra Urbem, stante suspitione pestis, unâ cum concessione (cumulative tamen) omnium indulgentiarum, ac spiritualium gratiarum dictae ecclesiae S. Pauli concessarum pro praesenti anno sancto.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Paterna dominici gregis cura, quam misericordiarum pater et consolationis Deus humilitati nostrae, nullo licet meritum suffragio, commisit, a nobis postulat, ut apertis abundantius praesenti anno iubilaei Ecclesiae thesauris provideamus, quo grex ipse thesauros huiusmodi per abundantiam divinae gratiae salubriter con-

Procedimus.

¹ Indictionem anni sancti posuimus supra Const. Omnes gentes, ut supra pag. 143.

sequatur, et si qua¹ pium eiusdem gregis in praemissis desiderium impedire seu retardare posse dignoscuntur, illa, quantum nobis ex alto conceditur, peculiari studio removeamus.

§ 1. Cum itaque, sicut non sine viscerum nostrorum commotione accepimus, nonnullae regni Siciliae civitates, oppida et terrae innumeris malis, atque incommodis ob saevientem inibi pestiferae contagionis morbum miserabiliter conflentur, et propterea, pro avertendis, quantum divinae bonitati placuerit, in hac alma Urbe nostra, totaque ditione Ecclesiastica et reliquis Italiae partibus huius pestilentiae periculis, evenire possit, ut christifidelibus ad percipiendos spirituales eiusdem iubilaei fructus ecclesiam S. Pauli extra muros almae Urbis nostrae, unam ex quatuor ad id deputatis, visitare volentibus, mora, atque impedimentum inferantur:

§ 2. Idcirco, pro pastoralis, quam procurandae eiusdem gregis animarum salutem impendere tenemur, sollicitudine, spirituali christifidelium praedictorum consolationi, benedicente Domino, consulere volentes, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, qui ecclesiam S. Mariae Transtyberim loco ecclesiae S. Pauli praedictae visitaverint, et praescripta atque iniuncta pro consequendis spiritualibus eiusdem iubilaei fructibus adimpleverint, quod omnes et singulas indulgentias, etiam plenissimas, et peccatorum remissiones, necnon poenitentiarum relaxationes, aliasque gratias spirituales eiusdem prorsus modo et formam consequantur (cumulative tamen, non autem privative quoad ecclesiam S. Pauli praedictam) quas consequerentur, si ipsam ecclesiam S. Pauli visitarent, ibique praescripta et iniuncta, ut praefertur, adim-

¹ Edit. Main. legit *si quae* (R. T.).

plerent, quodque ad effectum huiusmodi dicta ecclesia S. Mariae Transtyberim omnibus et singulis indulgentiis, etiam plenariis et plenissimis, stationibus, peccatorum remissionibus, poenitentiarum relaxationibus, aliisque quibusvis gratiis spiritualibus, tam circa altarium quorumcumque visitationem, quam in illis missarum celebrationem, quibus ecclesia S. Pauli extra muros huiusmodi utitur, potitur et gaudet, ac uti, potiri et gaudere possit et poterit quomodolibet in futurum, pari modo et aequae principaliter sine ulla prorsus differentia uti, potiri et gaudere libere et licite possit et valeat, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Non obstantibus nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, statutisque et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Praesentibus ad nostrum beneplacitum dumtaxat valituris.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 30 ianuarii 1625, pontif. anno II.

CXIII.

Deputatio ecclesiarum S. Mariae de Populo, S. Mariae Transtyberim, ac S. Laurentii in Lucina de Urbe, loco ecclesiarum S. Sebastiani, S. Pauli et S. Laurentii extra muros, pro septem Urbis eiusdem ecclesias visitantibus.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.

Prooemium: Paterna dominici gregis cura, quam misericordiarum pater totius consolationis Deus humilitati nostrae, nullo licet meritum suffragio, commisit, a nobis postulat, ut apertis abundantius praesenti anno iubilaei Ecclesiae thesauris, provideamus, quo grex ipse thesauros huiusmodi per abundantiam divinae gratiae salubriter consequatur; et si qua¹ pium eiusdem gregis in praemissis desiderium impedire seu retardare posse dignoscuntur, illa, quantum nobis ex alto conceditur, peculiari studio removeamus.

§ 1. Cum itaque, sicut non sine viscerum nostrorum commotione accepimus, nonnulla regni Siciliae civitates, oppida et terrae innumeris malis atque incommodis ob saevientem inibi pestiferae contagionis morbum miserabiliter conflentur, et propterea, pro avertendis, quantum divinae bonitati placuerit, ab hac alma Urbe nostra, totaque ditione Ecclesiastica et reliquis Italiae partibus huius pestilentiae periculis, evenire possit, ut christifidelibus septem ecclesias almae Urbis nostrae et extra illius muros devotionis causa visitare volentibus, circa eas, quae extra muros huiusmodi sunt, mora atque impedimentum inferantur;

§ 2. Idcirco, pro pastoralis, quam procurandae eiusdem gregis² animarum salutem impendere tenemur, sollicitudine, spirituali christifidelium praedictorum consolationi, benedicente Domino, consulere volentes, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, qui S. Mariae de Populo nuncupatae, loco S. Sebastiani, ac etiam S. Mariae Transtyberim, loco S. Pauli, necnon S. Laurentii in Lucina etiam nuncupati, ecclesias eiusdem

¹ Iterum edit. Main. habet *si quae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *Graecis* (R. T.).

almae Urbis, loco S. Laurentii ecclesiarum extra muros huiusmodi, visitaverint, et praescripta atque iniuncta pro indulgentiis et aliis gratiis spiritualibus, quibus S. Sebastiani, ac S. Pauli, necnon S. Laurentii ecclesiae extra muros huiusmodi decoratae sunt, consequendis adimpleverint, quod omnes et singulas indulgentias plenarias et peccatorum remissiones, necnon poenitentiarum relaxationes, aliasque gratias spirituales, etiam pro animabus defunctorum, eisdem prorsus modo et forma consequantur (cumulative tamen, non autem privative quoad S. Sebastiani, ac S. Pauli, necnon S. Laurentii ecclesias extra muros huiusmodi) quas consequerentur, si ipsas S. Sebastiani, ac S. Pauli, necnon S. Laurentii ecclesias extra muros visitarent, ibique praescripta et iniuncta, ut praefertur, adimplerent, quodque ad effectum huiusmodi S. Mariae de Populo, ac S. Mariae Transtyberim, necnon S. Laurentii in Lucina ecclesiae praedictae omnibus et singulis indulgentiis, etiam plenariis, et stationibus, peccatorum remissionibus, poenitentiarum relaxationibus, aliisque quibusvis gratiis spiritualibus, tam circa altarium quorumcumque visitationem, quam in illis missarum celebrationem, quibus S. Sebastiani et S. Pauli, necnon S. Laurentii ecclesiae extra muros huiusmodi utuntur, potuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, pari modo et aequae principaliter, sine ulla prorsus differentia, uti, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Non obstantibus nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, statutisque et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Praesentibus ad nostrum beneplacitum dumtaxat valituris.

Contraria tollit.

Causa forendae Constitutionis.

Deputatio de qua in rubrica.

Obstaculum derogatio

Transumptorum fides.

Peste in Sicilia grassante.

Urbanus deputationem fecit de qua in rubrica.

Transumptis-
que eodem addit.

§ 5. Volumus autem ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 30 ianuarii 1625, pontif. anno II.

CXIV.

Monentur locorum Ordinarii, ut christifideles per concionarios hortentur ad succurrendum indigentis sacrorum locorum Hierusalem.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Salvatoris et Domini nostri, qui pro humani generis redemptione se ipsum exinanivit factus obediens usque ad mortem, vices, licet immeriti, gerentes in terris, inter multiplices, gravissimasque apostolicae servitutis curas, hanc prae ceteris in visceribus gerimus, ut tanti, ac tam salubris mysterii monumenta, quae in civitate Hierusalem et locis circumvicinis sunt, conserventur, et omni, qua fieri poterit, maiori honorificentia recolantur.

§ 1. Cum itaque, sicut non sine animi nostri dolore accepimus, dilecti filii fratres Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia in civitate et locis praedictis existentes variis atque extraordinariis exactionibus, angariis, aliisque molestiis ab impia turcarum tyrannide iugiter vexentur:

§ 2. Nos, eorundem fratrum salutem et statu, necnon sacrorum monumentorum huiusmodi conservationi et manutentioni, quantum nobis ex alto concedi-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Propter angustiam fratrum Ordinis Minorum in civitate Hierusalem,

tur, consulere volentes, venerabiles fratres patriarchas, archiepiscopos, episcopos et alios locorum Ordinarios in Italia existentes, per viscera misericordiae Dei nostri requirimus et in Domino hortamur attente, ut in proxime futura quadragesima fratrum in civitate et locis praedictis commorantium necessitates, eorundem sacrorum monumentorum conservationem et manutentionem per verbi Dei praedicatores populo proponi et commendari, omnesque et singulos ad eleemosynas pro praemissis liberaliter porrigendas excitare.

§ 3. Eas vero, quas a christifidelibus propterea erogari contigerit, ad manus personae fidae et facultatibus idoneae per eosdem Ordinarios deputandae, ad effectum illas commissario a dilecto filio magistro generali eiusdem Ordinis ad hoc deputato seu deputando realiter et cum effectu consignandi, pervenire curent et faciant, quod et omnipotenti Deo bonorum omnium retributori acceptissimum, nobis vero gratissimum erit.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vii februarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 februarii 1625, pontif. anno II.

CXV.

Iubet sub poena excommunicationis et privationis vocis activae et passivae, ne ex bibliotheca Ianuensi Ordinis Minorum extrahantur quomodolibet libri.

Et eleemosynas commissario tradantur.

Fides transumptis addit.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Mandat pro-
ut in rubrica.

Conservationi et manutentioni bibliothecae domus regularis Iesu Mariae nuncupatae Ianuensis, Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Paula, quantum cum Domino possumus, consulere, ac dilectum filium Laurentium de Peyrinis provincialem provinciae Ianuensis eiusdem Ordinis specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, ipsumque et dictae domus singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eiusdem Laurentii provincialis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ne de cetero quisquam, quavis auctoritate fungens, quosvis libros, quaternas, folia, sive manuscripta, sive impressa, dictae bibliothecae hactenus assignata et in posterum assignanda, quovis quaesito colore, vel ingenio, causa vel occasione e dicta bibliotheca extrahere, sive ut extrahantur vel removeantur permittere quoquo modo audeat seu presumat, sub excommunicationis et privationis vocis activae et passivae poenis per contrafacientes incurrendis, apostolica auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, domus ac Ordinis huiusmodi (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 3. Volumus autem, quod praesentis prohibitionis copia in valvis dictae bibliothecae, aut aliquo alio perspicuo loco, unde

ab omnibus cerni possit, continue affixa remaneat.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiii februarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 13 februarii 1625, pontif. anno II.

CXVI.

Nuncius apostolicus apud Hispaniae regem collector deputatur pecuniarum ex redditibus cruciatae, fabricae basilicae Principis Apostolorum solvendarum.

Venerabili fratri Iulio episcopo Gravinensi, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum alias felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster ex causis tunc expressis concesserit facultates sanctae cruciatae in regnis Hispaniarum, in locis in dicti Pauli praedecessoris nostri litteris nominatis, ad sex annos, et nomine clarae memoriae Philippi III Hispaniarum regis catholici dilectus filius noster Gaspar tituli S. Crucis in Hierusalem presbyter cardinalis Borgia nuncupatus pollicitus fuerit, quod thesaurarii pecuniarum ex facultatibus huiusmodi proventuum summam centum millium ducatorum auri in auro eidem Paulo praedecessori, aut cui per eum ordinatum fuisset, in subventionem fabricae basilicae Principis apostolorum de Urbe, viginti sex millia singulis annis primo currentibus dicti sexennii, persolverent:

§ 2. Nos, cupientes fabricam huiusmodi omni ope promoveri, ac de fide, integritate et diligentia tua plurimum in Domino confidentes, te ac pro tempore existentem nostrum et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncium ad summam cen-

Philippus rex ex redditibus cruciatae quamdam partem fabricae sancti Petri se solviturum promiserat.

Pontifex ad eam percipiendam nuncium apostolicum deputat.

tum millium ducatorum huiusmodi, seu dictae summae residuum, debitis temporibus a praedictis thesaurariis, seu aliis personis pecunias praedictas solvere debentibus, per se¹, vel alium, seu alios loci tui, periculo tamen suo, deputatos, petendum, exigendum, levandum et recuperandum, et de exactis, levatis et recuperatis quietandum et absolvendum, nostrum et praedictae fabricae procuratorem et commissarium, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus.

Qui illam praefectis dictae fabricae solvere teneatur.

§ 3. Volentes quod omnes et singulas pecuniarum summas per te pro tempore sic exactas, ac prout in dies illas exegeris, venerabili fratri nostro Francisco Mariae episcopo Praenestino de Monte, necnon dilectis filiis nostris Dominico Ss. Duodecim Apostolorum Gymnasio, Scipioni S. Chrysogoni Burghesio, Marcello Ss. Quirici et Iulitae Lantes, Aloysio S. Petri ad vincula Capponio, Dominico S. Martini in Montibus Rivarolae, Petro Paulo Ss. Nerei et Achillei Crescentio, ac Hippolito S. Mariae Novae diacono cardinalibus Aldobrandino nuncupatis, modernis et pro tempore existentibus dictae fabricae praefectis, aut cui, vel quibus dicti praefecti, seu eorum maior pars ordinaverit, realiter et cum effectu persolvas, ac persolvi facias. Nos enim, quidquid in praemissis per te actum, dictum, gestum et procuratum fuerit, gratum, ratum et firmum habebimus, teque de omni et toto eo, quod praefectis et aliis pro tempore persolveris aut persolvi feceris, auctoritate et tenore praedictis, ex nunc prout ex tunc, liberamus, quietamus, et absolvimus.

Derogat contrariis.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius fabricae (etiam iuramento confirmatione apostolicâ, et quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, etiâ certam

¹ Forsan legendum *per te* (R. T.).

formam in confectione quietantiarum requirantibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XVII februarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 februarii 1625, pontif. anno II.

CXVII.

Revocatio litterarum Pauli V, quibus cavetur, quominus beneficia civitatis Calaritanae ex Turritana Urbe originariis, et viceversa conferantur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex a Salvatore et Domino nostro, qui charitas est et Deus pacis, super universas orbis ecclesias et provincias constitutus, ut iuxta verbum propheticum noxia evellat et destruat, utiliaque plantet et aedificet, ea interdum, quae certis etiam rationalibus ex causis a Sede Apostolicâ sancita sunt, maioribus ex causis, quibus praesertim mutuae inter christifideles charitati, pacique et tranquillitati consulitur, dissidiisque et contentionibus obviam itur, alterat et immutat, in hisque sollicitudinibus et providentiae suae studium interponit, prout pia catholicorum regum vota exposcunt, et ipse, omnibus rerum, temporumque qualitatibus maturâ consideratione pensatis conspicit salubriter in Domino expedire.

§ 1. Aliâs siquidem a felicis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Paulus Papa V,
ad futuram rei memoriam.

Ad universalis Ecclesiae regimen, divinâ disponente clementiâ, vocati, inter alia pro populorum votivâ dilectione ni-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Quibus ad amputanda dissidia cavetur, quominus originariis unius civitatis alterius Urbis beneficia conferantur.

hil occurrit praestantius, quam exorta inter christifideles, principis¹ tenebrarum astutiâ, discordiarum fomenta nostrae sollicitudinis occursum protinus extinguere, et cuiusvis altercationis seu dissidii salubriter operâ nostrâ evulsis seminibus, pacis et tranquillitatis dulcedinem inter eos, divinâ nobis assistente gratiâ, imponere et conservare valeamus. Cum itaque, sicut nobis nuper non sine animi nostri molestiâ innotuit, a certo tempore citra, varia dissidia, inimicitiae et odia inter dilectos filios communitates et homines civitatum Calaritanae et Turritanae, seu Sassarenensis, ita instigante humani generis hoste, orta sint, scripta etiam typis mandata cum omnipotentis Dei offensâ, omniumque tam civium dictarum civitatum quam dictarum personarum damnationis periculo, et populi utriusque civitatis huiusmodi scandalo emanarint, ipsaque dissidia, inimicitiae et odia adeo in animis eorum invaluerint, adeoque acerbe vigeant de praesenti, ut si illis durantibus originarios ambarum civitatum huiusmodi et earum dioecesium² ad beneficia in eis consistentia promiscue et indifferenter admitti contigerit, illa inde gravius flagrare, ac fomitem et materiam maioris mali concipere, diutiusque ipsi in illis persistere habeant: nos igitur, quibus, ex officii pastoralis nobis divinitus commissi debito, incumbit his malis et incommodis, quantum in nobis est, obviare, et ne graviora evadant, et ex novâ aliquâ occasione vel materiâ ulterius et diutius animis ipsorum civium inhaereant, difficiliusque postea componantur et sedentur, omni qua possumus operâ ac sollicitudine procurare cupientes, motu proprio et ex certâ nostrâ scientiâ, maturâque deliberatione nostrâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine,

¹ Perperam ed. Main. legit *christifideles principes*, (R. T.).

² Praep. ad nos addimus (R. T.).

harum serie statuimus et ordinamus, quod ex nunc et deinceps, huiusmodi dissidiis, controversiis, inimicitis et iurgiis vigentibus seu durantibus, et donec et quousque illa penitus cessare et composita esse, ac cives ipsos ad mutuam concordiam et pacem rediisse constiterit, et interim ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, omnia et singula beneficia ecclesiastica in civitatibus et dioecibus praedictis nunc et pro tempore consistentia, etiamsi illa canonicatus et praebendae, dignitates, personatus, administrationes et officia in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, et dignitates ipsae in cathedralibus et metropolitanis post pontificales maiores, aut collegiatis ecclesiis huiusmodi principales, seu parochiales ecclesiae, aut earum perpetuae vicariae, ac in Romanâ Curia vel extra eam litigiosa, ac de iurepatronatus laicorum etiam nobilium et illustrium, seu eorum et clericorum mixtim, ac ex fundatione, vel dotatione, aut indulto apostolico, seu aliis quomodolibet qualificata sint vel fuerint, et ad illa consueverint qui per electionem assumi, illisque cura immineat animarum (exceptis iis beneficiis, quae de charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, qui etiam Sardiniae rex existit, et successorum suorum iurepatronatus ex fundatione vel dotatione seu ex privilegio apostolico nunc sunt et pro tempore erunt, ad quae, unquam sub praesenti statuto minime comprehensa, liberum sit ipsi regi catholico nunc et pro tempore existenti quasvis personas idoneas praesentare), quoties illa, quae scilicet de iurepatronatus regis praedicti non existant, per cessum, etiam causâ permutationis, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem vel amissionem aut privationem ea pro tempore obtinentium, seu ius in illis vel ad illa habentium, aut aliâs quovis modo, ac etiam in aliquo

ex mensibus, in quibus vacantium beneficiorum ecclesiasticorum dispositio nobis et dictae Sedi, etiam per constitutiones apostolicas, seu cancellariae apostolicae regulas, est vel pro tempore fuerit reservata, vel etiam ordinariis collectoribus per easdem constitutiones, seu regulas, vel litteras alternatarum, aut alia privilegia et indulta hactenus concessa et imposturum concedenda, simul vel successive vacare contigerit, etiamsi actu nunc, ut praefertur, vel aliis quibusvis modis, et ex quorumcumque personis, seu per liberas resignationes vel concessionem quorumvis de illis in dicta curia vel extra eam, etiam coram notario publico et testibus, sponte factas¹, aut constitutionem felicitatis recordationis Ioannis Papae XXII, praedecessoris nostri, quae incipit *Execrabilis*, vel assentionem alterius beneficii quavis auctoritate collati vacant, ac ex eo quod beneficia ipsa obtinentes, seu in illis, vel ad illa ius habentes, dictae Sedis notarii, subdiaconi, acolyti, cappellani, litterarum apostolicarum abbreviatores, scriptores, cubicularii, scutiferi, proventuum et iurium camerae apostolicae debitorum collectores et subcollectores, seu quicumque alii curiae vel Sedis praedictarum officiales, etiam sub diversis constitutionibus piae memoriae Pauli Papae III etiam praedecessoris nostri suorum et pro tempore existentium Romanorum Pontificum familiarium continuorum commensalium declaratoriis comprehensi, praesentes et futuri, quocumque nomine nuncupati, seu quae² ex quavis alia causa dispositioni apostolicae specialiter vel aliis generaliter reservata, aut ex generali reservatione apostolica affecta, seu ad Sedem eandem devoluta existant vel fuerint, originariis et naturalibus alterius civitatis seu dioecesis, nempe, quae in civitate et dioecesi Ca-

laritanam consistunt, originariis et naturalibus civitatis et dioecesis Turritanae seu Sassarenis, quae vero in civitate et dioecesi Turritana seu Sassarensi consistunt, originariis et naturalibus civitatis et dioecesis Calaritanae, apostolicam vel ordinariam aut quavis alia auctoritate conferri nullatenus possint, neque debeant; sed interim originarii et naturales cuiuslibet ex civitatibus et dioecesibus praedictis ad beneficia alterius civitatis et dioecesis obtinenda inhabiles et incapaces omnino existant, etiamsi in eisdem civitatibus et dioecesibus domicilium contraxerint, et in eis per quodcumque etiam longissimum temporis spatium commorati fuerint et commorentur; ac si¹ eadem beneficia, etiamsi ad illorum patronorum praesentationem, sibi conferri, aut de illis provideri contra formam praesentium obtinuerint, aut collationibus et provisionibus huiusmodi, ac aliis dispositionibus in eorum favorem desuper factis, seu etiam motu simili concessis, uti, vel eas ratas et gratas habere praesumpserint, omni et quocumque beneficio et officio ecclesiastico per eos ubicumque obtento, eo ipso, absque aliqua declaratione desuper faciendam, privati sint; ac Ordinarii et alii inferiores collatores et patroni, qui contra praemissa quidquam attentare praesumpserint, a quorumcumque beneficiorum collatione, provisione, electione, praesentatione, institutione et quacumque alia dispositione, prout cuique competierit, tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano Pontifice pro tempore existente meruerint obtinere. Decernentes omnes et singulas collationes, institutiones et quasvis alias dispositiones de quibuscumque beneficiis praedictis, ut praefertur, vel aliis quomodolibet qualificatis, contra praesentis statuti formam et tenorem etiam per nos et quoscumque

¹ Edit. Main. legit *facta* (R. T.).

² Erronee eadem habet *qui* (R. T.).

¹ Particulam *si* nos addimus (R. T.).

alios Romanos Pontifices successores nostros, dictamque Sedem et illius legatos, etiam de latere et nuncios, omnesque et singulos alios ius et favorem conferendi, providendi, commendandi, eligendi, praesentandi et aliis quomodolibet de huiusmodi beneficiis disponendi ab ipsa Sede habentes, nec non ordinarios et alios inferiores collatores, etiam ad patronorum praesentationem, seu de illorum consensu, pro tempore factas, ipso iure nullas et invalidas, nulliusque roboris vel momenti fore et esse, ac pro nullis et infectis habere¹, nec per eas cuiquam ius vel etiam coloratum possidendi titulum tribui posse, et ipsos, in quorum favorem emanarint, illarum prorsus usu et commodo carere; ac beneficia ipsa, ut prius, vacare, et quae ex illis dispositioni apostolicae reservata, seu affecta fuerint, sub eadem reservatione et affectione remanere, ac tam illa, quam etiam omnia alia non reservata, neque affecta, de quibus a dicta Sede, vel illius legatis, seu nunciis, aut aliis ius et facultatem conferendi a dicta Sede, ut praefertur, habentibus, contra formam praesentis statuti quodcumque dispositum fuerit, ad novam Romani Pontificis pro tempore existentis dispositionem dumtaxat pertinere; ab Ordinariis vero et aliis inferioribus collatoribus, cessantibus reservationibus et affectionibus apostolicis, praeter et contra tenorem huius statuti pro tempore collata, ac etiam ea, quae de iurepotronatus huiusmodi fuerint, devolutioni ad Sedem praedictam immediate eo ipso subiacere, illaque omnia a Sede praedicta dumtaxat impetrari posse, nec ius ullum ad resignantis seu cedentis², etiamsi in possessione etiam diutina remanserint, ac resignationes seu cessiones huiusmodi publicatae non fuerint, redire, vel penes eos remanere; ac praesentes

¹ Forsan legendum *haberi* (R. T.).

² Potius lege *ad resignantes seu cedentes* (R. T.).

(etiam ex eo, quod causae, propter quas emanarunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam a Sede praedicta delegatis, vel aliis quomodolibet, examinatae, verificatae et iustificatae, ipsique Ordinarii et alii inferiores collatores et patroni, nec non quicumque interesse habentes, ad id vocati non fuerint, nec praemissis consenserint, vel alio quocumque praetextu legitimo urgente et iuridico) de subreptionis, obreptionis, vel nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quocumque defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius, vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus eas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari non¹ posse, neque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus a nobis vel quibuscumque aliis Romanis Pontificibus et dicta Sede, etiam motu et potestatis plenitudine similibus, pro tempore emanatis comprehendi, sed semper ab illis exceptas et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum statum, in quo erant antea, restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub data posteriori, concessas, validasque et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri, ac ab omnibus inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos et dictos auditores ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales (sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Ceterum, animarum saluti sollicite intenti, venerabiles fratres archiepiscopos Calaguritanum et Turritanum hortamur in Domino, ac etiam illis in

¹ Particulam *non* nos addimus (R. T.).

virtute sanctae obedientiae praecipimus, quatenus, pastoralis officii, et ad quod sunt evocati, memores, dissidia, odia et inimicitias huiusmodi, quibus humani generis hostis animarum eorum curae commissarum perniciem molitur, eminentiori animi curâ, ut pios et vigilantes pastores decet, componere, ac civitates ipsas, animis incolarum in Christi charitate coalescentibus, ad pacem et unionem revocare studeant; in hoc uno peculiari paterno affectu toti incumbant; nulli labori, incommodo, molestiae mentis et corporis, quo id consequantur; pareant, praecipue autem ad divinam opem confugientes precibus et sacrificiis Dominum ipsum utriusque civitati praedictae propitium reddere et ab eo pacis beneficium impetrare contendant. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiarum, in quibus beneficia huiusmodi fuerint, nec non civitatum et dioecesium praedictarum, ac regni et insulae Sardiniae, in quibus consistunt (iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus et quantumvis longo tempore observatis, legibus etiam municipalibus et pragmaticis, ac aliis sanctionibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam super facultate dicta beneficia conferendi, eius ecclesiis, illarumque praesulibus, capitulis, civitatibus, dioecesibus, regno et insulae praedictis, earumque communitatibus, universitatibus, hominibus, incolis, superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, nec non irritantibus et aliis decretis, etiam vim validi et efficaci contractus, seu statuti perpetui, vel legis habentibus et inducentibus, per quoscumque Romanos Pontifices praedeces-

1 Forsan legendum eis vel ipsis (R. T.).

sores nostros, Sedemque praedictam, ac nos, etiam motu et potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter et aliâs etiam iteratis vicibus in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCVII, pontificatus nostri anno III.

§ 2. Cum autem, sicut charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus nobis nuper exponi fecit, ex contentis atque dispositis in praesentis litteris, huiusmodi dissidia, rixae, contentiones atque discordiae non solum in praedictis Turritanâ seu Sassarensi, ac Calaritanâ civitatibus, earumque dioecesibus, verum etiam in totâ Sardiniae insulâ verisimiliter oriri possent, et propterea, ut eis mature obviam eatur, pacique et mutuae inter eiusdem insulae habitatores et incolas concordiae, securius consulatur, idem Philippus rex super praemissis per nos opportune provideri desideret:

§ 3. Nos, qui omni cogitatione, omni- que curâ in id incumbimus, ut christifideles praesertim ecclesiastici in pacis amoenitate et iustitiae cultu reddant Domino abundantes fructus suos, pio ipsius Philippi regis desiderio, quantum nobis ex alto conceditur, annuere volentes, supplicationibus eiusdem Philippi regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesentibus Pauli praedecessoris

1 Edit. Main. legit idemque (R. T.).

2 Eadem habet pro (R. T.).

Sed cum maiores inde discordiae fuerint exortae.

Urbanus Pauli litteras revocat.

litteras, omniaque et singula in eis quomodolibet contenta et expressa, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo revocamus, cassamus, abrogamus et annullamus, ac viribus et effectu prorsus vacuumus: necnon revocata, cassa, abrogata et annullata, viribusque et effectu vacua perpetuo esse et fore, neque personis in praesentis litteris huiusmodi expressis quovis modo suffragari posse, seu debere;

Necessarius additis clausulis

§ 4. Revocationem vero et cassationem, abrogationem, annulationem, viribusque et effectu evacuationem, de dictis Pauli praedecessoris litteris et in eis quomodolibet contentis et expressis, per nos, ut praefertur, factas, praesentesque litteras perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, neque illas (etiam ex eo quod causae, propter quas emanarint, expressae, verificatae et iustificatae, seu personae huiusmodi, vel alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere praetendentes, ad hoc vocati, citati et auditi non fuerint, neque illis consenserint, vel aliâs ex quocumque capite, praetextu, colore, ingenio, vel causâ) de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quovis defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad viam, seu terminos iuris reduci, aut aliud quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium impetrari seu concedi posse; sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scien-

1 Subde contra eas (R. T.).

ter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 5. Non obstantibus praesentis litteris huiusmodi, ac dictarum ecclesiarum (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxv februarii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 25 februarii 1625, pontif. anno II.

CXVIII.

Erectio custodiae Bavariae fratrum Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia reformatorum, in provinciam Reformatorum Disalceatorum Bavariae nuncupandam, cum communicatione omnium gratiarum spiritualium et temporalium provinciis Hispaniarum concessarum, ac nonnullis aliis ordinationibus pro bono huius provinciae regimine.

Urbanus Papa VIII;
ad perpetuam rei memoriam.

Sacrosanctum apostolatus ministerium humilitati nostrae, licet nullo meritorum suffragio, per ineffabilem divinae sapientiae providentiam commissum postulat, ut inter multiplices, gravissimasque aposto-

1 De istis fratribus vide in Gregor. XV Constit. xvi, *Onerosa*, tom. XII, pag. 577; et quae adnotavimus ad Const. XL, *Romanus*; ipsius Urbani VIII ut supra pag. 121.

Derogatque contrariis.

Exordium.

licae servitutis curas, illam peculiari studio amplectamur, per quam personae sub suavi religionis iugo Salvatoris nostri obsequiis famulantes, felicioribus in dies proficiant incrementis.

Ex causis hic expressis;
 § 1. Dum itaque, sicut accepimus, dilecti filii fratres Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum custodiae Bavariae assiduis verbi Dei praedicationibus, continuâque sacramentorum ecclesiasticorum administratione, necnon aliis spiritualibus exercitiis, uberes in vineâ Domini fructus afferre noscantur:

Custodia Bavariae in provinciam erigitur;
 § 2. Nos, ut fratres praefati in piorum huiusmodi operum exercitio melius perseverare valeant, providere, ac felici illorum statui, quantum cum Domino possumus, per amplius consulere volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, custodiam praefatam in provinciam Ordinis eiusdem sancti Francisci Reformatorum Discalceatorum Bavariae nuncupandam [quae reformata, et aliis eorumdem fratrum reformatorum Discalceatorum nuncupatorum provinciis regnorum Hispaniarum conformis, et ad illarum instar esse,

Sub immediata dependentia a superioribus generalibus Ordinis;
 § 3. Necnon sub omnimodâ¹ ministri generalis dicti Ordinis, ac (eo Italicae nationis, et extra Italiam existente) eius vicarii generalis, necnon etiam commissarii generalis iuxta Bullam unionis electi (non autem commissariorum generalium eorumdem Ordinis et regnorum, nec superioris vel inferioris Germaniae, ita quod minister ac vicarius et commissarius generales praefati, iuxta Bullam huiusmodi electi, illam non nisi per se ipsos, aut² commissarios Ordinis Reformatorum praefatorum visitare valeant) iurisdictione, auctoritate et superioritate,

¹ Perperam edit. Main. legit *omnimodo* (R. T.).
² Forsan legendum *non autem per commissarios*, etc. (R. T.).

§ 4. Cuiusque fratres iuxta declarationes felices recordationis Nicolai III et Clementis V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, vivere debeant¹,

Iuxta constitutiones Nicolai III et Clementis V.
 § 5. Et cum hoc etiam, quod ex nunc minister provincialis provinciae Bavariae huiusmodi omnem iurisdictionem, facultatem et auctoritatem, tam in fratres Ordinis praefati sibi subditos, quam circa novarum domorum eiusdem instituti in eadem provinciâ foundationem seu erectionem aut aedificationem, nec non etiam circa novitios, aliaque in litteris apostolicis recolendae memoriae Gregorii Papae XIII etiam praedecessoris nostri contenta, prout alii ministri provinciales aliarum provinciarum fratrum eiusdem Ordinis Reformatorum Discalceatorum nuncupatorum, in omnibus et per omnia habeat;

Provinciali competens conceditur iurisdictione;
 § 6. Ac tam ipsi, quam singularum domorum dictae provinciae fratrum Minorum S. Francisci Reformatorum Discalceatorum nuncupatorum Bavariae superiores, necnon singulares eorum, et cuiuslibet illarum personae, omnibus et singulis praerogativis, praeeminentis, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indultis, concessionibus, favoribus et gratiis spiritualibus et temporalibus, quibus alii huiusmodi ministri provinciales et illarum domorum regularium superiores et singulares personae uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, pariter et pariformiter, ac aeque principaliter, sine ullâ prorsus differentiâ, uti, frui, potiri et gaudere possint, et gaudeant;

Et privilegia
 § 7. Quodque nunc et pro tempore existens minister generalis praefatus, aut visitatores ab eo etiam pro tempore mittendi, statuta, constitutiones et ordinationes eiusdem provinciae Bavariae, illiusque

Caveatur quominus generalis huius provinciae constitutiones immutare
¹ Nicolai III Const. v in Const. III de verborum significatus, et Clem. V in Clementinus I in eodem titulo (R. T. ex Cherub.).

domorum regularium huiusmodi, nisi de consensu maioris partis fratrum vocalium dictae provinciae Bavariae in eorum capitulis provincialibus praestando, alterare vel immutare, aut eosdem fratres ab eorum modo vivendi, dummodo iuxta easdem declarationes vivant, disturbare,

Vel fratres Observantes possint Reformatos in quaestibus perturbare.
 § 8. Necnon, quod fratres Ordinis eiusdem sancti Francisci de Observantiâ nuncupati, infra limites eiusdem seu alterius provinciae existentes, collectas seu quaesturas ad domos regulares eiusdem provinciae Reformatorum Discalceatorum Bavariae spectantes (exceptis eis a fratribus dictae provinciae Bavariae in dicto eorum capitulo provinciali forsitan concedendis) occupare, aut eosdem fratres Reformatos Discalceatos provinciae Bavariae huiusmodi desuper perturbare, nullo unquam tempore possint nec valeant] apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus.

Ministri generalis auctoritas.
 § 9. Et insuper eidem ministro generali, ut ministrum provincialem, custodem, et definitores dictae provinciae Bavariae creare et eligere, ceteraque omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna (etiâsi talia sint vel fuerint, quae magis specialem, specificam, individua et expressam requirerent mentionem) facere, dicere, ordinare et exequi libere et licite possit et valeat, plenam, liberam et amplam, auctoritate et tenore praemissis¹, concedimus et impartimur licentiam et facultatem; ita tamen, ut fratres provinciae huiusmodi constitutionibus et ordinationibus in capitulo sive congregatione generali factis, quae strictiori observantiae non adversentur, subiaceant, ad illarumque observationem omnino teneantur.

Clausulae.
 § 10. Decernentes provinciam per praesentes erectam et institutam huiusmodi

¹ Perperam omnes edit. legunt *auctoritatem*; edit. autem Main. addit *et etiam* (R. T.).

decretis et declarationibus, a nobis et Romanis Pontificibus praedecessoribus et successoribus nostris, pro reformationibus et custodiis Italiae, emanatis seu emanandis, nullatenus subiectam et comprehensam esse vel fore, ac provincialem, custodem et definitores, aliosque superiores, ac fratres provinciae per praesentes erectae et institutae, a quoquam, quavis etiam archiepiscopali, aut episcopali, vel etiam maiori auctoritate fungenti¹, desuper molestari, inquietari, perturbari, aut impediri non posse;

§ 11. Sicque per quoscumque iudices et commissarios ordinarios vel delegatos (sublatâ eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane quicquid super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obiectionum derogatio
 § 12. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, atque etiam dicti Ordinis, illiusque provinciarum (etiâsi iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Ordini et provinciis, illiusque et illarum superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis: quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 martii 1625, pontif. anno II.

¹ Perperam edit. Main. legit *fungentes* (R. T.).

CXIX.

Commissio collectori Portugalliae, ut curet in regnis Portugalliae et Algarbiorum supersederi ab executione litterarum Gregorii XV de exemptorum privilegiis circa curam animarum et administrationem sacramentorum monialium monasteria, et praedicationem verbi Dei.

Dilecto filio magistro Ioanni Baptistae Daloto, in utraque signaturâ nostrâ referendario, furium et spollorum camerae nostrae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Reconsent Gregorii litteras.

§ 1. Alias a felicitis recordationis Gregorio Papa XV praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet: *Gregorius episcopus, etc.* (Gregorii constitutionem vide in tom. XII, pag. 656).

Sed cum nonnulla e contra a Portugalliae regis ministro fuerint allegata;

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, circa executionem litterarum praedictarum in Portugalliae et Algarbiorum regnis faciendam, nonnulla per dilectum filium Michaëlem Suarium Pereira, negociorum regnorum huiusmodi pro carissimo in Christo filio nostro Philippo Portugalliae et Algarbiorum rege catholico in Romanâ curiâ agentem, eiusdem Philippi regis nomine coram dilectis filiis nostris Dominico Ss. Duodecim Apostolorum Gymnasio, Ioanne Garzia Ss. Quatuor Coronatorum Millino, ac Scipione Ss. Susannae, necnon Antonio S. Onuphrii titulorum presbyteris cardinalibus respective nuncupatis ad id a nobis specialiter deputatis deducta fuerint; idcirco donec deducta, ut praefertur, et quae deducenda fuerint, per Dominicum, Ioannem Garziam, Scipionem et Antonium cardinales praedictos, seu alios a nobis super his deputandos, maturius et plenius videantur atque considerentur:

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 3. Motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut in regnis Portugalliae et Algarbiorum praedictis tantum ad executionem praesertarum litterarum huiusmodi supersederi, auctoritate nostrâ, cures et facias, donec aliter a nobis seu Romanis Pontificibus successoribus nostris provisum fuerit; contradictores quoslibet et rebelles, ac tibi in hoc non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Praecipit Urbana supersederi ab illarum executione.

§ 4. Non obstantibus praesertis litteris huiusmodi, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 martii 1625, pontif. anno II.

CXX.

Indultum Tiniensibus consequendi indulgentiam anni iubilaei in ipsâ Tiniensi insula.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Salvator noster Dominus Iesus Christus Dei filius, cuius licet immeriti vices in terris gerimus, ad hoc nobis ligandi et solvendi potestatem tradere voluit, ut super eius gregem excubantes illius saluti paterne incumbamus.

Exordium.

§ 1. Hinc est quod nos, attendentes populos et personas fideles insulae Tiniensis ob magnam distantiam et longinquitatem, aliaque legitima impedimenta, seu

Cum Tinienses nequeant hoc anno sancto Romam se conferre;

1 Videretur legendum ab executione (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

aliâs ad hanc almam Urbem nostram pro consequendâ indulgentiâ praesentis anni iubilaei accedere non posse; et propterea ipsarum personarum fidelium in civitate ac dioecesi, ac insulâ praedictis existentium animarum saluti prospicere volentes, precibus quoque venerabilis fratris Nicolai episcopi Tiniensis nobis super hoc humiliter porrectis¹ inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae fidei praepositorum consilio, deque Omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus insulae praedictae vere poenitentibus et confessis ut² unam seu plures ecclesiam, seu ecclesias vel cappellas aut loca pia per dictum Nicolaum episcopum deputandas per quindecim dies continuos vel interpolatos (quos pro personis infirmis, senibus, praegnantibus, virginibus, viduis et aliis quovis alio legitimo impedimento detentis, ac capitularibus congregationibus tam secularium quam regularium, sodalitatibus, universitatibus, confraternitatibus, ecclesiam seu ecclesias, aut cappellas vel loca pia huiusmodi visitantibus, atque ob alias causas, prout dicto Nicolao episcopo videbitur, ad minorem numerum arbitrio suo reduci, et alibi etiam in terris et locis dictae insulae unam vel plures ecclesias visitandas³, prout animarum saluti cognoverit expedire, suo arbitrio deputari posse volumus) devote et reverenter visitando, et ibi quinquies orationem dominicam et toties salutationem angelicam pro peccatorum suorum remissione⁴, ac pro pace inter christianos principes conservandâ, et haeresum extirpatione, sanctaeque matris Ecclesiae exaltatione pie

His Pontifex praescripta poenitentibus indulgentiam iubilaei elargitur.

ad Deum orando, plenariam eiusdem anni iubilaei omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem consequantur, perinde ac si dicto iubilaei anno quatuor ecclesias dictae almae Urbis pro consequendo iubilaeo huiusmodi deputatas statutis ad id diebus personaliter visitassent, et aliâs ad hoc requisita adimplevissent,

§ 2. Et ad effectum huiusmodi, illis, ut confessores, quos idem Nicolaus episcopus iubilaei huiusmodi causâ in statutis ecclesiis nominatis delegerit⁴, sibi eligere valeant presbyteros seculares vel cuiusvis Ordinis regulares, qui, confessionibus eorum diligenter auditis, eos et eorum quolibet a quibusvis peccatis, criminibus, excessibus et delictis, etiam quantumcumque gravibus et enormibus, etiam Sedi Apostolicae reservatis, ac in litteris, quae in die Coenae Domini legi consueverunt, contentis, ac censuris et poenis ecclesiasticis, ad effectum ipsius iubilaei consequendum tantum, iniunctâ eis poenitentia salutari, absolvere possint,

Dat facultatem confessoribus absolvendi a casibus reservatis Sedi Apostolicae.

§ 3. Neque, ut illi, qui forsitan Romam venerunt, et iubilaeum ipsum quovis modo consequuti sunt, denuo etiam illud iuxta tenorem praesentium consequi valeant, auctoritate apostolica, harum serie, concedimus et indulgemus.

Itaque, qui Romam venerunt, denuo iubilaeum consequi non possunt.

§ 4. Praeterea ipsi Nicolao episcopo, ut cuiusvis Ordinis monialibus, et orphanarum, aliarumque mulierum in communi viventium congregationibus ad iubilaeum intra monasterium, domusve suas consequendum conditiones, modum et tempus praescribere, et denique in praemissis omnibus et singulis arbitrio suo facere, ordinare et providere, et quaecumque sibi visa remedia opportuna adhibere possit, prout animarum saluti expedire iudicaverit, facultatem tribuimus.

Episcopo remota omni opera pro monialibus, etc. committenda.

§ 5. Praesentibus ad duos menses tantum a die publicationis praesentium, quam

Praesentibus ad duos menses anno sequenti validis.

1 Edit. Main. legit *porrecti* (R. T.).

2 Particulam *ut* nos addimus (R. T.).

3 Edit. Main. legit *visitando* (R. T.).

4 Haec deesse videtur *recitando* (R. T.).

1 Forsan legendum *delegavit* (R. T.).

anno proxime sequenti dumtaxat fieri volumus, computandos valituris.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IV martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 4 martii 1625, pontif. anno II.

CXXI.

*Facultates provinciae Romandiolae praesidi concessae ad annonam in eadem provinciâ procurandam*¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Adrianopolitano, provinciae nostrae Romandiolae et exarcatus Ravennae praesidi,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Annonae copiae, quantum cum Domino possumus, ad subditorum nostrorum commodum et levamen consulere volentes, ac de tuâ singulari fide, diligentia, integritate et prudentia plurimum in Domino confisi, tibi, quem nuper provinciae nostrae Romandiolae et exarcatus Ravennae praesidem apostolicâ auctoritate deputavimus, per te, seu per personas a te deputandas, omnes et quascumque provinciae et exarcatus huiusmodi civitates, terras, oppida et loca, etiam ad quascumque personas tam seculares quam ecclesiasticas, ac cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani regulares, etiam oneroso et quovis alio titulo exemptas, tam ducalis, baronalis, quam cuiusvis alterius dignitatis existentes, etiam cardinalatus honore fungentes, et nostros feudatarios spectantia et pertinentia, etiam nobis et dictae Sedi mediatè subiecta, et infra limites tui gubernii huiusmodi existentia, ad effectum infrascriptum visitare, ac quascumque civitatem, terrarum, oppidorum et locorum praedictorum personas supra expressas ad veram et realem granorum, bladorum, le-

guminum, olei et aliarum rerum ad annonam et grasciam spectantium per eas quomodolibet possessorum notam et descriptionem tibi exhibendum et invitas cogere et compellere, ac frumenta, blada, legumina et alia huiusmodi e locis ad loca iuxta rei et casus exigentiam, prout in Domino videris expedire, transferre, ac ad frumentum, blada, legumina et alia praedicta vendendum similiter cogere et compellere (cum hoc tamen, ut in locis nobis et dictae Sedi mediate, ut praefertur, subditis et exemptis, ac circa personas ecclesiasticas praedictas, tamquam noster et eiusdem Sedis delegatus procedas, teque uti talem procedere semper declares),

§ 2. Insuper quascumque constitutiones apostolicas, necnon edicta, mandata, proclamata et banna generalia, ad favorem annonae et grasciae huiusmodi emanata, observari, necnon quascumque provisiones, ordinationes et alia omnia, quae propterea, ac etiam pro conservatione granorum, bladorum, leguminum, olei et aliarum rerum praedictarum in Statu Ecclesiastico, ac pro beneficio et felici gubernio annonae in civitatibus, terris, oppidis et locis huiusmodi necessaria esse et quomodolibet opportuna duxeris, etiamsi talia sint, quae magis specialem, specificam et expressam requirerent mentionem, cum facultatibus dilecti filii praefecti annonae per nos deputati, facere et ordinare et exequi libere et licite possis et valeas, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem apostolicâ auctoritate tenore praesentium concedimus et impartimur.

§ 3. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae, aliisque arbitrii nostri poenis, omnibus et singulis, ad quos quomodolibet spectat, ut quandocumque a te, seu personis a te deputandis huiusmodi, fuerint requisiti, omni et quacumque appellatione et reclamatione remotis, pareant et obe-

sciam pertinentium.

Et huiusmodi res de loco ad locum transferendi, vendendi, etc.

Com facultatibus, quae annonae praefecto concedi solent.

Mandatum de parendo.

Facultas praesidi visitandi omnia loca et personas.

Easque cogendi ad exhibendam notam rerum ad annonam et gra-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

diant, ac opportunum favorem et auxilium tibi et illis efficaciter exhibeant et exhibere procurent.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac civitatum, terrarum, oppidorum et locorum, necnon hospitalis praedictorum (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, personis praedictis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus ad beneplacitum nostrum dumtaxat valituris.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II¹.

Dat. die 11 martii 1625, pontif. anno II.

CXXII.

*Facultas eidem Romandiolae et exarcatus Ravennae praesidi bannitos absolvendi, etiamsi parti laesae non satisfecerint, dummodo abstineant a loco patris dicti*².

Venerabili fratri Ioanni archiepiscopo Adrianopolitano, provinciae nostrae Romandiolae et exarcatus Ravennae praesidi,
Urbanus Papa VIII.

Recenset praesidi Romandiolae a se datam

§ 1. Cum nos hodie motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione

¹ Eadem facultates eiusdem exempli Brevis concessae hac die fuerunt etiam Diomedii Varesio provinciae Marchiae Anconitanae gubernatori.

² Ex Regest. in Secret. Brev.

nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi, ut, casu apositionis ac devolutionis ad nos et Romanam Ecclesiam, Sedemque et Cameram Apostolicam feudi ducatus Urbini, necnon civitatum Senogalliensis et Pisuarensis, ac Status Montisferetrani, aliorumque dominiorum, civitatum, oppidorum, terrarum, fortalitorum, propugnaculorum et locorum quorumcumque etiam speciali notâ et expressione dignorum, in et sub Statu dicti ducatus Urbini et Montisferetrani ad praesens quomodolibet comprehensorum, seu per ipsum duces quomodolibet possessorum, quandocumque et quomodocumque eveniente sive succedente, tu, per te, vel alium, seu alios, secundum rei et casus exigentiam, corporalem, realem et actualem possessionem ducatus, civitatum, dominiorum, oppidorum, terrarum et locorum praedictorum, eorumque territoriorum, districtuum, iurisdictionum, fortalitorum, sive propugnaculorum, membrorum, pertinentiarum et iurium quorumcumque nostro, Ecclesiae, Sedis et camerae praedictarum nomine, amotis et expulsis inde quibusvis detentoribus, sive occupatoribus, apprehendere et apprehensam retinere, aliaque tunc expressa facere, dicere, gerere et exequi libere et licite posses et valeres, plenam, liberam et ampliam facultatem et auctoritatem concesserimus, prout in nostris in simili formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur¹:

§ 2. Nos, ut praemissa, omniaque et singula in dictis litteris contenta melius et facilius executioni demandare valeas, quantum cum Domino possumus, opportune providere volentes, motu, scientiâ, deliberatione, deque potestatis plenitudine paribus, tibi, ut in eventus in eisdem litteris continetur¹:

§ 2. Nos, ut praemissa, omniaque et singula in dictis litteris contenta melius et facilius executioni demandare valeas, quantum cum Domino possumus, opportune providere volentes, motu, scientiâ, deliberatione, deque potestatis plenitudine paribus, tibi, ut in eventus in eisdem litteris continetur¹:

¹ Forsan illae sunt litterae, quas supra innuimus pag. 182 a (R. T.)

Facultatem ducatus Urbini et Montisferetrani possessionem capiendi.

Nunc dat quoque facultatem bannitos absolvendi, inunctis tamen quae hic praescribuntur.

teris expressos dumtaxat, et non aliàs, bannitos quoscumque, ex quantumvis capitalibus, praeterquam laesae maiestatis, veris, non fictis, et saepius iteratis, aggravatisque criminibus, excessibus et delictis damnatos, Status nostri Ecclesiastici, si poenitentia ducti ad te accedere, et in eosdem eventus servitiis Sedis Apostolicae operam navare, et alia illis per te iniungenda exequi voluerint, gratiose absolvere et liberare, eisque gratiam, absolutionem et remissionem in formam amplissimam, etiamsi illi pacem ab offensis non habuerint, nec parti laesae satisfecerint (dummodo a loco seu locis commissorum delictorum abstineant, neque ad illa accedant, nisi prius offensae satisfactis, et ab illis pace obtenta, aliàs gratiae vigore praesentium illis faciendae nullius sint roboris vel momenti) promittere et concedere, ac super bannitorum huiusmodi absolutione, liberatione et remissione publica banna et proclamata in locis necessariis publicare, aliaque omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna, etiamsi talia sint, vel fuerint, quae magis specificam, specialem et expressam requirerent mentionem, facere, dicere, gerere et exequi libere et licite valeas, plenam similiter, liberam et amplam facultatem et auctoritatem, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Contraria tollit.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Sixti V, et aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum contra homicidas, bannitos et alios facinorosos quomodolibet editis constitutionibus et ordinationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore

permanens, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut ii, qui praedictas absolutiones, liberationes et remissiones in vim praesentium obtinuerint, poenitentiam salutarem sibi postmodum per confessarios idoneos a locorum Ordinariis approbatos, quibus plenam super praemissis facultatem concedimus iniungendam adimplere omnino teneantur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 11 martii 1625, pontif. anno II.

CXXIII.

Concessio similium facultatum Marchiae Anconitanae gubernatori quoad afflictum Montis Marchiani¹.

Dilecto filio magistro Diomedio Varesio, in utraque signaturam nostram referendario, provinciae nostrae Marchiae Anconitanae gubernatori,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nos hodie motu proprio et ex certa scientia ac maturam deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi, ut, casu aperiitionis ac devolutionis ad nos et Romanam Ecclesiam, Sedemque et cameram Apostolicam feudi ducatus Urbini, nec non civitatum Senogalliensis et Pisaurensis, ac Status Montisferetrani, aliorumque dominiorum, civitatum, oppidorum, terrarum, fortalitorum, propugnaculorum et locorum quorumcumque, etiam speciali nota et expressione dignorum, in et sub Statu dicti ducatus Urbini et Montisferetrani ad praesens quomodolibet comprehensorum, seu per ipsum ducem quomodolibet possessorum, quandocumque et quomodocumque eve-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Sic absolvi debent poenitentiam a confessario iniungendam adimplere.

Facti series et concessio de qua in rubrica.

niente sive succedente, tu, per te, vel alium, seu alios, secundum rei et casus exigentiam, corporalem, realem et actualem possessionem ducatus, civitatum, dominiorum, oppidorum, terrarum et locorum praedictorum, eorumque territoriorum, districtuum, iurisdictionum, fortalitorum, sive propugnaculorum, membrorum, etc. plenitudine paribus, te in eventus in eisdem litteris expressos dumtaxat, et non aliàs, in et super affictu Montis Marciani, quoad annonam, ac bannitorum absolutionem, liberationem et remissionem, superintendentem cum omnibus et singulis facultatibus, gratis et indultis tibi per alias nostras in simili forma Brevis super annonam et bannitorum praedictorum absolutione, liberatione et remissione hodie expeditas litteras concessis, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus.

Mandatum de parendo.

§ 2. Mandantes propterea, sub indignationis et alius arbitrii nostri poenis, dicti loci afflictuariis, eorumque officialibus et ministris, ceterisque omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, ut te in superintendentem huiusmodi, iuxta tenorem praesentium, recipiant et recognoscant, tuisque monitis et mandatis salubribus prompte pareant et obediant, alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles, ratam habebimus et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus capitulis et conventionibus inter cameram apostolicam, et eiusdem oppidi Montis Marciani, illiusque terris et tenementis afflictuariorum initis, nec non regulam nostram de iure quaesito non tollendo, ac omnibus illis, quae in litteris praedictis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Reliqua prout in constitutione praecedenti.

Bull. Rom. — Vol. XIII.

38

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 11 martii 1625, pontif. anno II.

CXXIV.

Mandat metropolitanae Russiae, ut synodum provincialem singulis quadrienniis celebret¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrosanctum apostolatus officium humilitati nostrae per ineffabilem divinae sapientiae providentiam commissum postulat, ut, licet inter gravissimas, multiplicesque apostolicae servitutis curas super universas orbis ecclesias iuxta pastoralis officii debitum invigilemus, illis tamen peculiarem sollicitudinem impendamus, quae non solum in longinquis regionibus constitutae, verum etiam multis catholicae fidei hostium periculis expositae opera Sedis Apostolicae iugiter noscuntur indigere.

Prooemium.

§ 1. Hinc est quod nos, felici atque prospero ecclesiarum in provincia Ruthenae seu Rusciae existentium statui atque gubernio, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio propagandae in universo mundo fidei praepositorum consilio, venerabili fratri archiepiscopo Kioviensi eiusdem provinciae metropolitanae per praesentes committimus et mandamus, ut, infra annum proximum, concilium provinciale episcoporum, eorum scilicet, qui cum Romanam Ecclesiam tempore felicis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri uniti sunt, iuxta praescriptum sacrorum canonum necnon generalium conciliorum, convocet atque celebret.

Mandat infra annum concilium provinciale cogi.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Modus quo
singulis quadrien-
nii celebrari.

§ 2. Insuper, quod finito concilio provinciali, infra annum, ut praefertur, convocando et celebrando, ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus singulo quoque quadriennio simile concilium provinciale non minus unius hebdomadae spatio duraturum modo et formâ praemissis convocari et celebrari omnino debeat, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo statuimus et ordinamus.

Data metro-
politae facultate
episcopos ad id
compellendi.

§ 3. Dantes plenam et amplam facultatem et auctoritatem eidem archiepiscopo nunc et pro tempore existenti tempus et locum celebrationis conciliorum huiusmodi praefigendi et assignandi, ac poenas sibi benevisas episcopis legitime non impeditis ad concilia huiusmodi non venientibus, et, qui venerint, ante finem celebrationis conciliorum huiusmodi praefigendum absque eiusdem archiepiscopi licentiâ recedentibus, imponendi et infligendi.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, praesentes litteras validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XII martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 martii 1625, pontif. an. II.

CXXV.

Pisano archiepiscopo committit, ut curet archiepiscopum Mithilenarum a Graecis Liburni commorantibus recipi atque audiri¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Venerabili fratri
Iuliano, archiepiscopo Pisano,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater, salutem
et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nos nuper ad regimen et salutem animarum christifidelium Graecorum in oppido Liburni tuae Pisanae dioecesis commorantium venerabilem fratrem Gabrielem archiepiscopum Mithilenarum, cuius integritas, fides et prudentia fide dignorum testimoniis apud nos comprobatur, apostolicâ auctoritate deputaverimus:

Archiepisco-
pum Mithilena-
rum deputat
in visitatorem
Graecorum Li-
burni commo-
rantium.

§ 2. Nos, cupientes, ut christifideles praedicti eundem Gabrielem archiepiscopum in animarum suarum patrem recipiant et pastorem, doctrinamque eius audiant et sequantur, ac se ab eo doceri et in viâ salutis dirigi permittant, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut apud eosdem Graecos efficaciter cures, quod ipsi salubribus eiusdem Gabrielis archiepiscopi monitis et mandatis pareant et obediant: alioquin sententiam, sive poenam, quam idem Gabriel archiepiscopus contra inobedientes rite tulerit, ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Mandat ar-
chiepiscopo Pi-
sano, ut curet a
Graecis recipi.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XV martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 15 martii 1625, pontif. anno II.

CXXVI.

Confirmatio quorundam statutorum ecclesiae metropolitanae Eborensis de probationibus super puritate sanguinis ab iis faciendis, qui ad dignitates, aliaque beneficia eiusdem ecclesiae promoventur¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sacrosanctum apostolatus officium humilitati nostrae per ineffabilem divinae sapientiae providentiam commissum postulat, ut, ad felicem atque prosperum ecclesiarum quarumlibet praesertim cathedralium statum, directionemque iugiter intendentes, ea, quae propterea facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo et illibata persistent, libenter cum a nobis petitur, apostolicae confirmationis patrocinio muniamus.

Archiepisco-
pus Eborensis
statuta nonnulla
edit.

§ 1. Nuper siquidem, pro parte charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici exposito, quod venerabilis frater Iosephus archiepiscopus Eborensis, ad maiorem ecclesiae Eborensis decorem, divinique in eâ cultus augmentum, nonnulla statuta et ordinationes ediderat,

Quae Ponti-
fex Congrega-
tioni Concilii
examinanda tra-
didit.

§ 2. Nos statuta et ordinationes huiusmodi a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus revideri et recognosci iussimus. Qui quidem cardinales in vim mandati nostri huiusmodi statuta et ordinationes in hunc, qui sequitur, modum redegerunt, videlicet:

Tenor huius-
modi statuto-
rum.

D. Iosephus a Mello, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ metropolitanus archiepiscopus Eborensis, notum facimus omnibus et singulis has nostras statuti, sub spe beneplaciti SS. D. N. Papae, sanctaeque Sedis Apostolicae, litteras visuris, lecturis et auditoris: quod, cum videremus, nostram ecclesiam Eborensem esse unam ex metropolitanis regni Portugalliae et inter illas insignem, tum ob antiquitatem, reddituumque ubertatem, quibus ceteras praefati regni ecclesias antecedit, tum quia semper, et saltem ut plurimum, solita fuit gubernari per praesules regiae stirpis, cique semper inservierunt dignitates et canonici sanguinis claritate et litteris praestantes, ex quibus multi ad dignitatis epis-

copalis gradum assumuntur; et eam notabile damnum passuram in sua auctoritate et servitio, si ad illius dignitates, canonicatus, beneficia et officia admittantur personae ex hebraeorum sanguine descendentes, aut quae aliqua maculâ huiusmodi, licet parvâ, per viam paternam seu maternam sint infectae, cum experientiâ doceat, huiusmodi hominum naturam esse turbulentam, et in ministerio Ecclesiae valde nocivam, et merito timeatur huiusmodi personarum incarcerationio propter crimen apostasiae, et errorum in fide, ut saepius contigit tempore praeterito; et passim tempore praesenti contingit, quod verget in notabile damnum nostrae ecclesiae, et dedecus et opprobrium tam illius, quam personarum illi inservientium; volentesque, quantum in Domino possumus, et pro officii nostri debito tenemur, his inconvenientibus et scandalis probabiliter eventuris occurrere, ut praefata nostra ecclesia perpetuis futuris temporibus honorifice veneretur, et auctoritatem tam multipliciter comparatam conservare possit; egimus non semel, sed iterum atque iterum saepius cum decano et capitulo dictae ecclesiae de condendo statuto, quo caveretur, ne persona aliqua praefata labe laborans ad beneficium aliquod, aut officium seu ministerium dictae ecclesiae admitteretur: cumque super formâ et clausulis statuti convenire non possemus, ut ad concordandum nobiscum praefatum decanum et capitulum adduceremus, ei multa et diversa media proposuimus, et procuravimus statutum ecclesiae Toletanae et aliud ecclesiae Colimbriensis, ut, huiusmodi statutis adhaerentes, aliud ad praefatam ecclesiam nostram conficeremus: quod tamen praefato decano et capitulo persuadere non potuimus: et aliquoties propter discordes illius opiniones a nostris, aliquoties etiam propter nimiam dilationem ex parte ipsius capituli pro-

curatam, huiusmodi negotii exequutio tam diu impedita fuit, ut ad desperationem conficiendi negotii veniremus. Quare nos, desiderantes, ne huiusmodi discordiis et dilationibus tam utile, necessarium et honestum statutum, cum damno nostrae ecclesiae, differretur, ut illud facere decrevimus, maturaque praecedente deliberatione, et sub spe beneplaciti SS. D. N. Papae et sanctae Sedis Apostolicae, ad divini cultus augmentum et ad nostrae ecclesiae Eborensis venustatem et honorem (statutis Toletanae et maxime Colimbriensis ecclesiarum adhaerentes, mutatis et additis, quae censuimus aptiora ad finem praetensum et ad meliorem statuti observantiam et exequutionem) in nomine Domini nostri Iesu Christi condimus, facimus et ordinamus statutum pro dicta nostra ecclesia tenoris sequentis:

Quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus nulla dignitas, canonicatus et praebenda, aut semipraebenda, seu quartanaria, aut alia quaecumque beneficia hactenus in dicta nostra ecclesia Eborensi erecta et instituta, seu in posterum erigenda et instituenda, per cessum, etiam ex causa permutationis, vel per decessum, aut aliam quamvis amissionem vel dimissionem praefata beneficia pro tempore obtinentium, aut alias quovis modo vacantia, neque etiam per viam coadiutoriae, quibusvis clericis ex hebraeorum¹, vel eorum, qui ex paternâ lineâ usque ad infinitum vel ex maternâ usque ad septimum gradum inclusive eam infamiae notam contraxerint, aut aliquo quocumque modo personis simili labe infectis, vel etiam laborantibus, ut supra, sanguine coniuncti fuerint, conferri possint: idemque censendum fore de dignitatibus, canonicatibus et praebendis magistralibus et doctoralibus, et de aliis quibuscumque be-

neficiis in eadem nostra ecclesia existentibus, etiam ex indultis apostolicis universitati studii generalis Colimbriensis, seu regiae illius academiae, aut eiusdem doctoribus et professoribus affectis, vel alias debitis, statuimus.

Quod ad lites, controversias et dubia, quae desuper pro tempore dari possunt, statuimus, ut qui aliquo modo aliquam ex dignitatibus, canonicatibus, praebendis, semipraebendis, quartanariis, ceterisque omnibus beneficiis hactenus in dicta nostra ecclesia Eborensis erectis et institutis, aut deinceps instituendis et erigendis in eâ, etiamsi sint universitati et academiae huiusmodi affecta, sibi quavis auctoritate conferri obtinuerit, antequam illius possessionem per se vel procuratorem suum assequatur et apprehendat, litteras super collatione et provisione huiusmodi, sibi expeditas iuxta formam antiqui dictae ecclesiae nostrae statuti, ex vi praesentis statuti praesentare teneatur archiepiscopo Eborensi qui pro tempore fuerit, ut praefatas litteras examinari, et iuxta huius statuti formam de huiusmodi proviso, seu praesentato, et sui sanguinis puritate faciat inquiri; quod tamen non habebit locum in inquisitoribus deputatis et ceteris ministris S. Officii inquisitionis, qui aliquando fuerunt, sunt vel pro tempore erunt, quia ii ad praedictarum dignitatum, canonicatum, praebendarum, semipraebendarum, quartanariarum, ceterorumque beneficiorum possessionem admittentur, absque ullâ super puritate sanguinis informatione faciendâ.

Quod omnes et singuli, qui ad huiusmodi beneficia admittendi erunt, prius iuramentum praestent in capitulo capitulariter congregato de huiusmodi statuto observando, et de illius derogatione, et iuramenti praedicti relaxatione, seu remis-

Litterae provisionis archiepiscopo exhibendae.

Iuramentum ab admittendis praestandum.

¹ Partic. ut redundare videtur (R. T.).

² Aliquid deest, stirpe, aut simile (R. T.).

¹ Forsan legendum quoad (R. T.).

sione, vel absolute ullo unquam tempore ab archiepiscopo, et capitulo, aut etiam a Romano Pontifice pro tempore existente, seu a Sede Apostolica, sive a quovis alio praelato, aut aliâ quacumque personâ non petendis, neque obtinendis, neque utendo obtentis, vel impetratis, vel motu proprio sibi concessis, nec ante huiusmodi iuramenti praestationem, et actum confectum de illo in libro capituli ad hunc effectum conficiendo, et per provisum subscriptum, in beneficii possessionem mittatur, seu inducatur, nec mitti, aut induci possit.

Quod si quis in possessionem alicuius ex praedictis dictae nostrae ecclesiae beneficiis absque iuramenti huiusmodi receptione admissus fuerit, vel ei possessio beneficii quomodocumque tradita fuerit, possessionis huiusmodi actus eo ipso nullus, nulliusque vigoris seu roboris existat, et huiusmodi possidens non possessor, sed intrusus censeatur in iudicio et extra.

Quod archiepiscopus pro tempore existens, ubi primum sibi ab aliquo proviso, seu praesentato, seu eius procuratore praesentatae fuerint litterae provisionis, seu collationis, aut praesentationis, statim deputet duos canonicos praefati capituli, et unum ex notariis approbatis curiae Eborensis, ut exarginent testes super qualitate generis provisi seu praesentati petentis beneficii possessionem: qui quidem canonici et notarii careant omnino sanguinis impuritate, nec aliquo modo ex praefatorum hebraeorum sanguine descendant, et qui deputati fuerint ad faciendam informationem, nullo modo se poterunt eximere ab illâ faciendâ, poteritque archiepiscopus illos et illorum quemlibet parere recusantes cogere per censuras et poenas pecuniarias, seu fructuum suorum beneficiorum subtractionem.

Quod si informatio faciendâ sit extra

¹ Edit. Main. legit nullo (R. T.).

urbem et eius territorium, in tali casu, ut sumptibus provisi seu praesentati parcat, diriget archiepiscopus litteras commissionis ad vicarium loci, in quo informatio faciendâ erit, ut examinet testes, et scribat informationem, dictaque testium scribat scriba ipsius vicarii, dummodo uterque, ut supradictum est, nullam praefati impuri sanguinis maculam habeat, quo casu alter loco inhabilis sufficietur per archiepiscopum, et praefati commissarii, tam deputati ex gremio capituli, quam vicarii, in faciendâ informatione servabunt formam traditam ab archiepiscopo, nullusque testis admittetur a proviso seu praesentato productus, aut qui alias non sit idoneus.

Quod facta informatio in formâ supradictâ tradetur archiepiscopo per illum examinanda, eâque examinata, per decretum suum in scriptis declarabit provisum seu praesentatum habilem ad beneficium, eique dandam et debere dari beneficii possessionem: et cum tali decreto per ipsum archiepiscopum subscripto provisos iam qualificatos capitulum adibit, et petet beneficii possessionem, et in eam a capitulo mittetur in vim et exequutionem praefati decreti, et absque illo modo nullo in possessionem mittetur: et si absque huiusmodi decreto, vel absque praestatione iuramenti, de quo supra fit mentio in tertio capitulo huius statuti, possessionem apprehenderit, et ad illam admittatur, talis actus et possessio nullius sit roboris et momenti, et intrusus in iudicio et extra habeatur, et fructus non faciat suos, neque illi de illis ullo modo respondeatur, careatque talis intrusus omni actione repetendi restitutionem, nec se spoliatus dicere possit, nec ei restitutionis de iure debita spoliato actio competat; decretum tamen seu declaratio super sanguinis puritate fieri debeat infra sex menses a die praesentationis litterarum inchoandos, qui-

Forma in probationibus super puritate sanguinis faciendis servanda.

bus ante huiusmodi declarationem elapsis, obiectio impuritatē sanguinis minime obstet proviso, quominus debeat in possessionem immitti.

De fructibus
beneficii vacan-
tia.

Quod fructus, redditus, proventus, emolumenta, et distributiones, etiam quotidianae, spectantes et spectantia ad beneficii possessionem petentis¹, a die, quo titulus collationis, provisionis, seu praesentationis archiepiscopo praesentatus fuerit per ipsum provisum, aut praesentatum, seu eius procuratorem, et ipse, vel eius procurator petierit, ut informatio fiat, deponantur apud personam, seu personas, in quarum potestate tuto asservantur, ut proviso, seu praesentato post praestitum praefatum iuramentum, apprehensamque possessionem beneficii ex decreto per archiepiscopum ferendo super informatione, omnes tradantur tamquam si praesens esset in ecclesia et in choro, dummodo a praefato praesentationis die instet pro faciendā informatione per se, vel per suum procuratorem, et per illum non stet, et sit praesens in urbe Eborensi.

Quod, non obstante quacumque habilitatione, si quis ex capitularibus, aut aliis quibuscumque beneficiatis nostrae ecclesiae praefatae contra possessionem sic iam apprehensam aliquid impedimentum ex supradictis opponere voluerit, ad id admittatur: hac tamen conditione, quod si non probaverit appositum impedimentum, et appositum malitiose fuisse constiterit, graviter et acerbe puniatur opponens, et voce activā et passivā perpetuo privatus existat.

Quod si in admissione alicuius dignitatis, canonici, praebendati, semipraebendati, alteriusve beneficiati, quicumque ille sit, secretarius capituli, aut canonicus eiusdem ab eodem capitulo ad id deputatus, nomine archiepiscopi et capituli coram possessionem petente, vel eius procuratore, antequam ad possessionem admit-

¹ Edit. Main. legit *petentes* (R. T.).

tatur, protestetur, quod¹ si in posterum ullo unquam tempore compertum fuerit, aut aliās iuridice constiterit ad possessionem huiusmodi admitti petentem aliquo ex supradictis impedimentis esse infectum, provisio sibi facta cum litteris desuper expeditis, et inde sequuta huiusmodi possessio ab ipsā possessionis die, etiamsi postmodum triennalis vel maioris temporis possessor efficiatur, nullius roboris et momenti existat, ac dignitas, canonicatus, et praebenda, aut semipraebenda, quartanaria, et quodcumque aliud beneficium in praefatā nostrā ecclesiā iam fundatum, erectum et institutum, aut in posterum in eā fundandum, erigendum et instituendum, per talem obtentum, vacet eo ipso, ita ut de illo per Romanum Pontificem alteri idoneo et qualificato conferri possit, ipseque possessor omnes et singulos fructus, redditus, proventus et distributiones quotidianas, aliaque emolumenta per eum percepta, tamquam intrusus, et canonico titulo carens, restituere et rependere teneatur, actusque huiusmodi protestationis conficiatur, et a praesentibus et petente huiusmodi ad possessionem admitti aut eius procuratore subscribetur, illiusque etiam observantia ab eo iurari debet.

Quod archiepiscopus curabit, ut officia reliqua praefatae nostrae ecclesiae provideantur solum personis praefatā sanguinis labe carentibus, nullusque etiam ad ministerium ecclesiae, et eius sacristiae, aut chori admittatur, qui dictā labe laboret. Circa huiusmodi officialium et ministrorum qualificationem fient informationes, antequam in possessionem officiorum seu ministeriorum mittantur, prout archiepiscopo magis expedire videbitur. Quod si post adeptam possessionem deprehensum iuridice fuerit, aliquem ex admissis a praefatā hebraeorum stirpe descendere, eo ipso provisio quaelibet talis

¹ Vox ista quod redundare videtur (R. T.).

officii seu ministerii et possessio inde sequuta nullius sint roboris et momenti, et eo ipso talis provisus et possidens privatus censeatur, et tale officium seu ministerium alteri committatur et provideatur tanquam vacans, nec qui provisionem et possessionem obtinuerat, possit se dicere spoliatus, nec actio de iure competens spoliatis ei ullo modo suffragetur.

Quod tam archiepiscopus, quam eius commissarii per ipsum nominati ad faciendas informationes (si SS. D. N. Papae, sanctaeque Sedi Apostolicae placuerit) habeant omnem iurisdictionem necessariam, quando, quoties, et ubi opus fuerit, ut possint cogere et compellere testes ad ferendum testimonium et eos ad id vocare, et facere omnia ad hoc negotium necessaria, et super eo procedere per censuras, poenas pecuniarias, et per alia iuris et facti remedia.

De obtinenda
Papae confir-
matione.

Quod supplicetur a SS. D. N. Papa, et a sanctā Sede Apostolicā, ut, non obstante defectu consensus capituli, illum sine causā iustā multoties denegantis et differentis, huiusmodi statutum, prout in illo continetur, dignetur approbare, confirmare, eique robur firmitatis apostolicae adiacere cum clausulis necessariis et opportunis ad illius plenam observantiam et executionem. Quae omnia nos praefatus D. Iosephus a Mello archiepiscopus Eborensis statuimus et ordinamus, ut perpetuis futuris temporibus observentur in nostrā ecclesiā per nos et per archiepiscopos Eborenses pro tempore existentes et dictae ecclesiae capitulares, sub spe tamen beneplaciti SS. D. N. Papae, sanctaeque Sedis Apostolicae, et approbationis et confirmationis ab eo et eā concedendae; quod beneplacitum et approbationem et confirmationem suppliciter et humillime petimus. Datum Madriti sub nostri nominis subscriptione, sigillique nostri impressione, trigesimo die mensis augusti anno a Na-

tivitate Domini nostri Iesu Christi MDGXXIII. Antonius Gometius, noster secretarius scribi fecit hoc statutum, et subscripsit. Iosephus archiepiscopus Eborensis.

§ 3. Cum autem dictus Philippus rex, pro maiori statutorum et ordinationum huiusmodi firmitate, illa a nobis approbari et confirmari summopere desideret:

Huiusmodi
statuta confir-
mari rex petit.

§ 4. Nos, pio eiusdem Philippi regis desiderio, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de eorundem cardinalium consilio, praeserta statuta et ordinationes, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiacimus; ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementus.

Confirmat Ur-
banus.

§ 5. Decernentes statuta et ordinationes, praesentesque litteras semper et perpetuo valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, quos illa quomodolibet concernunt et concernere possunt in futurum, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulas ap-
point.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae ecclesiae Eborensis (etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene

Contraria tollit

et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 martii 1625, pontif. anno II.

CXXVII.

Ex voto Congregationis Concilii declaratur, in translationibus episcoporum, ecclesiae vacationem ab ea die esse computandam, qua episcopus ab eius vinculo absolvitur in consistorio¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Causae foren-
di decreti.

§ 1. Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum cleri Hispaniarum expositum fuit, quod, occurrentibus in illis regnis ecclesiarum cathedralium per dimissionem sive translationem vacationibus, eas non induci praetenditur, quousque episcopus translatus ecclesiae noviter obtentae, ac successor adepti non fuerint: ideoque tam ipsos episcopos quam eorum vicarios interim ordinariam iurisdictionem retinere, eoque² sub praetextu, quod, cum translationes et dimissiones huiusmodi de translatorum et dimittentium consensu fiant, non intelligatur ecclesia dimissa, neque episcopus ab illius vinculo absolutus, quousque de huiusmodi consensu non constiterit; de quo minime constare potest, cum a tergo litterarum apostolicarum non adnotetur, prout fieri solet in expeditionibus beneficiorum inferiorum, quae fiunt per concessum, nec de illo fit adnotatio particularis, de qua secretarii consistorialis attestatio haberi queat; unde oritur, quod iurisdictione penes

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Potius legendum eo (R. T.).

episcopum translatum seu dimittentem esse videatur, quousque de tali consensu appareat per aliquem actum positivum subsequentem, qui non nisi ex captâ possessione vigore litterarum apostolicarum huiusmodi resultare poterit.

§ 2. Nos, inconvenientibus et litium anfractibus, qui ex praemissis oriri possunt, quantum cum Domino possumus, obviare, ac clerum huiusmodi specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et singulares illius personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis a iure vel ab homine quavis occasione vel cansâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serè absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium Concilii Tridentini interpretum, quibus negotium huiusmodi mature ac diligenter examinandum et nobis referendum commisimus, consilio, ecclesiam, a qua episcopus de suo consensu transferetur, ab eo tempore vacare¹, quo idem episcopus ab illius vinculo in nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis consistorio absolvitur, etiam ante expeditionem litterarum apostolicarum, vel ad² praedictam secundae ecclesiae possessionem, posteaque vero ex testimonio, seu documento secretarii sacri collegii, vel alio modo huiusmodi absolutionis notitiam episcopus translatus habuerit, illico eum ab exercitio ordinariae iurisdictionis abstinere debere, eamque in capitulum transire, ita ut statim capitulum eadem iurisdictione uti, sedem vacantem publicare, atque officialem seu vicarium ad dicti concilii praescriptum constituere possit et debeat;

¹ Subintellige *decernimus*, ut in fine § 3 (R. T.).

² Aptius lege *ante* (R. T.).

Decretum, de
quo in rubrica.

Causae.

§ 3. Praesentes quoque litteras perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, necnon clero praedicto in omnibus et per omnia suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus et declaramus.

Obstantium
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum huiusmodi (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 martii 1625, pontif. an. II.

CXXVIII.

Adhortatio ad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, ut ipsi et christifideles omnes, bonis operibus muniti, Deum pro pace et concordia inter christianos principes inducendâ, et christiani populi incolumitate assequendâ efficacibus precibus exorent.

Bull. Rom. — Vol. XIII.

39

Urbanus Papa VIII,
Venerabiles fratres,

salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Tonitrua ultionis Omnipotentis exterrant Europam, et furente discordiarum turbine concutiuntur fundamenta orbis terrarum. Consurgunt principes indignantes de solis suis, et nationes ardentes odio sitiunt sanguinem et ad arma properant. Armata haeresis, existimans abscondi non posse acceptarum cladum ignominiam nisi in templorum incendiis, non patitur in Germaniâ conquiescere religionem, quamvis clarissimis viris triumphantem; quin immo ostentans faces exitiales, et remota accersens auxilia, tempestates saevientis oceani Romano Imperio minatur. Belgium diuturnis bellis vexatum, ut intestina dissidia coerceat, non potest propria viscera non laniare, eorumque populorum, internecionem, quos vellet paterno patrocinio tueri, cogitur appellare victoriam.

§ 2. Haec regio pacis et religionis arx Italia, quae exterarum provinciarum calamitates misericors spectatrix lamentabatur, fit hac tempestate campus seditioum, et ea bellorum incendia in Valtellinâ, finitimisque regionibus timet excitari, quae non nisi gentium sanguis et principatum casus extinguat.

§ 3. Periculum autem est, ne, hac arrepta occasione, pestiferum haeresum virus latius se diffundat, et animorum sanitatem corrumpat contagione impietatis. Quocumque enim animo bellum inter christianos principes geratur, non potest tantâ moderatione administrari, quin plerumque triumphos sceleri ferat, et naufragia religioni. Iam vero audaces illae haeticorum munitantium voces audiri sine lachrymis non possunt, qui impiam causam defendere se posse gloriantur frameâ Dei nostri, idest, potentiâ principum catholicorum. Neque solum haec aestimanda sunt

¹ Edit. Main. legit *Romani* (R. T.).

Bellorum tumultus per Europam.

Ac per Italiam deplorat.

Certe periculum est, ne haeresis diffundatur.

damna, quia regionibus vastitatem et animis perniciem parant, sed quia beatissimos triumphos creduntur adimere hoc tempore christianitati.

Pontifex in dolore positus paratum se pro Dei gloria vitam effundere protestatur.

§ 4. Haec tam vasta et tam minax humanarum miseriarum scena quodnam lachrymantibus oculis Pontificiae charitatis spectaculum praebet, facile conicere potestis, venerabiles fratres. Tamen neque animum despondemus, qui scimus, Dominum aliquando in tempestate et turbine delitescere; neque inanibus querimoniis tempus ducimus, qui lamenta viribus destituta putamus haberi potius solatia pereuntium, quam periclitantium auxilia. Accenditur velut ignis zelus noster, et, si noster sanguis fortiter fusus opportuna est medicina aegrotanti reipublicae, gaudentes in proprio damno salute filiorum, vitam ipsam pro Dei gloria devovemus. Omnipotentem cordium scrutatorem testamur, nos Caesarum triumphis anteferre eas Pontificum aerumnas, qui digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati, et divinum pastorem imitantes, animam suam posuerunt pro ovibus suis.

Omnemque adhibere coram ad pacem conciliandam.

§ 5. Cum autem non videatur eiusmodi holocaustis hoc tempore delectari pontifex sempiternus, ea consilia dies noctesque meditatur, quae habeantur arma lucis ad profligandum patrem discordiarum. Armamus quidem ecclesiasticas legiones, ne opus Dei facere negligenter arguamur; at enim eodem tempore nullum praetermittimus officium, quo possit conciliari concordia regum et leniri furor armorum.

Hac de causa cardinalem Barberinum ad principes legatum.

§ 6. Tandem, postquam accuratissimis precibus flagitavimus pacem Numinis dissipantis gentes quae bella volunt, decrevimus id remedium adhibere, quod in consimili rerum discrimine non semel peperit incolumitatem orbi christiano. Ergo nuper, approbante apostolico senatu, declaravimus Ecclesiae universae pastoralem sollicitudinem cardinalitiam legatione. Se-

legimus vero Franciscum cardinalem Barberinum fratris nostri filium. Creditur pontificia consanguinitas non levem actori publicae causae adiungere auctoritatem: porro autem allegantes eum, quem natura nobis voluit esse charissimum, videmur luculentius paternum affectum testari generi humano. Nunquam certe nos ei gravissimum hoc terrarum tumultuantium negotium mandarem, nisi exploratum nobis foret, eam illi mentem inesse, ut gloriam Dei et populorum salutem existimet verum ecclesiasticorum principum thesaurum ac triumphum. Nunc autem ille ad potentissimos reges proficiscitur, curaturus, ut exoptata christiana reipublicae concordia laetificet moerentem Ecclesiam, et propugnacula communiat publicae incolumitatis.

Hortaturque episcopos omnes, ut pacem a Deo petant.

§ 7. Timidae sunt cogitationes hominum, et consilia mortalitatis non raro ludibria existunt, nisi pater luminum cordibus nostris infundat Spiritum sapientiae et fortitudinis. Quare, venerabiles fratres, in partem sollicitudinum nostrarum vocati, congregate hoc tempore populos, et quasi tubae exaltate vocem vestram. Currat christiana plebs ad arma iustitiae, muniatur sacco et cilicio, quibus lorica salutis conficitur, et distringens gladium ancipitem orationibus conflatum, profliget legiones inferni, ut potentium Ninivitarum gemitus imitata leniat iram Dei furore suo terras arguentis. Tum autem eum orate, ut det verba sua in ore apostolici legati, ne pax, quae Christi in caelum redeuntis testamentum fuit et haereditas, a filiis discordiarum temere dissipetur. Turris fortissima nomen Domini: ad hanc confugiant iusti, et fides, quae montes transferre et maria potest perambulare, sentiet, montes Sion esse in civitate mysticae Hierusalem, et Dominum potentem in praelio excubare in circuitu populi sui. Omnipotens princeps pacis, qui arcum conteris et confringis arma impiorum, in manu tua sunt corda

dominantium, et sub te curvantur, qui portant orbem: emitte e thesauris misericordiae sempiternae spiritum charitatis, qui christianorum principum voluntates conciliet: effice, ut, foederatis potentium viribus atque animis, in hac altissima terrarum specula canere quamcitissime possimus¹ classicum caeli, atque uti tanto armorum apparatu ad regnum Dei propagandum plaudente concilio iustorum et triumphante fide orthodoxa. Iustissimi huius voti spem et fiduciam praebere potest Omnipotens fidelium precibus exoratus, venerabiles fratres, a quibus pium hoc solatium expectamus: vobisque apostolicam benedictionem peramanter impartimur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxv martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 25 martii 1625, pontif. an. II.

CXXIX.

Declaratio, quod regnum Portugalliae in legatione Hispaniarum comprehendatur².

Dilecto filio nostro Francisco S. Agathae diacono cardinali Barberino nuncupato, nostro secundum carnem ex fratre germano nepoti, ad charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum nostro et Apostolicae Sedis de latere legato,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Urbanus cardinalem Barberinum Hispaniarum legatum deputaverat.

§ 1. Cum nos nuper te ad charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum, ac universa Hispaniarum regna, illarumque provincias, dominia, civitates, oppida, terras et loca eidem Philippo regi subiecta et dictis regnis adiacentia, et ad quoscumque etiam christianos principes, ceteraque alia loca,

¹ Verbum *possimus* addimus ex Cherub. (R.T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

ad quae te declinare contigisset, nostrum et Apostolicae Sedis de latere legatum destinaverimus; tibi quoque, ut regnorum ac personarum et locorum eorundem saluti et statui operam tuam consuleretur, certas tunc expressas facultates concesserimus, prout in diversis nostris, tam sub plumbo, quam in simili forma Brevis, desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur;

§ 2. Cum autem a nonnullis forsitan dubitari posset, an in praedictis Hispaniarum regnis et dominiis, ipsi Philippo regi subiectis, Portugalliae et Algarbiorum regna comprehenderimus, teque ad illa et eorum populos nostrum et eiusdem Sedis de latere legatum huiusmodi, ut praefertur, destinaverimus: nos, ut omnis in et super praemissis dubitandi, sive alias quomodolibet haesitandi materia e medio tollatur, opportune providere volentes, motu proprio et ex certa scientia nostris, tenore praesentium, declaramus, et in verbo Romani Pontificis attestamus, mentis et voluntatis nostrae fuisse et esse, in praedictis Hispaniarum regnis et dominiis Portugalliae et Algarbiorum regna huiusmodi comprehendere et comprehendisse, teque ad illa et eorum populum universum, cum omnibus et singulis facultatibus praedictis, nostrum et eiusdem Sedis de latere legatum destinare et destinasse, ut praefertur.

Nunc declarat, mentem suam fuisse sub hac legatione Portugalliae quoque regnum comprehendere.

§ 3. Praeterea, quo in delato tibi per nos legationis huiusmodi munere erga eiusdem Sedis devotos et fideles, tam in Portugalliae, quam Hispaniarum regnis, illorumque provinciis, dominiis et aliis locis praedictis consistentes, te gratiosum et benignum uberius exhibere valeas, circumspeditioni tuae, ultra facultates tibi per nos, ut supra, concessas, ut super quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, tam secularium quam cuiusvis Ordinis regularium, et alias quomodolibet

Poenitentiam ad id eodem concedit facultates, pensiones reservandi, et beneficia ecclesiastica conferendi.

qualificatorum, de quibus tamen iuxta litterarum nostrarum praedictarum tenorem disponere potes, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, tam certis quam incertis, ac etiam distributionibus quotidianis, quasumque pensiones annuas, non tamen medietatem fructuum, reddituum et proventuum huiusmodi excedentes (seu eosdem fructus, redditus et proventus usque ad dictam medietatem loco pensionum earumdem) quibusvis personis tibi benevisis, etiam quaecumque, quotcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica, cum curâ et sine curâ, et aliâ quomodolibet qualificata, etiam ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis, in titulum, commendam, administrationem, aut aliâ quomodolibet obtinentibus, et expectantibus, aliisque clericali saltem characterè insignitis et aliâ pensionum huiusmodi capacibus, eis, quoad vixerint, vel eorum legitimis procuratoribus, per beneficia ipsa pro tempore quomodolibet obtinentes annis singulis, ac in locis et terminis, ac sub privationis, aliisque sententiis, censuris et poenis ecclesiasticis, necnon vinculis, clausulis et cautelis in litteris reservationum pensionum huiusmodi apponi solitis, persolvendas, de consensu tamen illorum, qui pensiones ipsas pro tempore solvere debebunt, auctoritate nostrâ reservare, constituere et assignare¹; necnon in provisionibus, seu commendis, per te in vim dictarum facultatum faciendis cum eisdem personis, ut quaecumque duo dissimilia, vel simplicia similia, si invicem tamen compatientia, beneficia ecclesiastica, etiamsi unum ex illis omnibus cum curâ, aut dignitas, etiam maior, vel principalis, canonicatus et praebenda², personatus, administratio vel officium fuerit, et ad ea consueverit quis per electio-

¹ Syntaxis exigit addi verbum *valeas* (R. T.).

² Edit. Main. legit *praebendae* (R. T.).

nem assumi, eique cura etiam iurisdictionalis imminuat animarum, si sibi aliâ canonice per te conferantur, recipere, et, dummodo illa omnia, uno excepto, personale residentiam non requirant, insimul quoad vixerint retinere libere et licite valeant, auctoritate praedictâ dispensandi, illisque concedendi et indulgendi, necnon omnia et singula beneficia ecclesiastica in dictis facultatibus quomodolibet qualificata, etiam per obitum familiarium tuorum, donec ex causâ legationis huiusmodi abfueris, vacantia¹, etsi singulorum beneficiorum praedictorum fructus, redditus et proventus vigintiquatuor ducatorum auri de camera secundum communem aestimationem valorem annum excedant, modo et formâ in eisdem facultatibus expressis, conferendi, et de illis disponendi, plenam, liberam et amplam facultatem, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et impertimur.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque conciliis editis et edendis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum, in quibus beneficia huiusmodi forsâ fuerint (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque omnibus et singulis, quae in dictis litteris voluimus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXVIII martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 martii 1625, pontif. an. II.

CXXX.

Prohibet, quominus imagines nondum a Sede Apostolicâ canonizatorum, vel beatificatorum, cum radiis, splendoribus et laureolis proponantur, vel tabellae et luminaria ad eorum sepulchra apponantur, etc.

¹ Vocem *vacantia* nos addimus (R. T.).

Feria v, die XIII martii, anno a Nativitate Domini Nostri Iesu Christi MDCXXV, in generali Congregatione S. Romanae et universalis Inquisitionis habitâ in palatio apostolico in Vaticano coram SS. D. N. D. Urbano divinâ providentiâ Papa VIII, ac illustrissimis et reverendissimis DD. S. R. E. cardinalibus adversus haereticam pravitatem inquisitoribus generalibus a sancta Sede Apostolicâ specialiter deputatis.

Exordium.

Sanctissimus D. N. sollicite animadvertens abusus, qui irrepserunt et quotidie irrepere non cessant in colendis quibusdam cum sanctitatis aut martyrii famâ vel opinione defunctis, qui, etsi neque canonizationis, neque beatificationis honore insigniti sint ab Apostolicâ Sede, eorum tamen imagines in oratoriis, atque ecclesiis, aliisque locis publicis, ac etiam privatis, cum laureolis, aut radiis, seu splendoribus proponuntur, miracula et revelationes, aliaque beneficia a Deum per eorum intercessionem accepta, in libris rerum ab ipsis gestarum enarrantur, et ad illorum sepulchra tabellae, imagines et res aliae ad beneficia accepta testificanda et lampades et alia lumina apponuntur,

Prohibet, ne imagines nondum beatificatorum cum aureolis exponantur;

§ 1. Volensque proinde huiusmodi abusus, pro debito officii pastoralis, occurrere, re etiam cum illustrissimis et reverendissimis DD. cardinalibus contra haereticam pravitatem in universâ republicâ christianâ generalibus inquisitoribus communicatâ, et mature consideratâ ac discussâ, declaravit, statuit et decrevit, ne quorumvis hominum cum sanctitatis seu martyrii famâ (quantacumque illa sit) defunctorum imagines, aliaque praedicta, et quodcumque aliud venerationem et cultum praeserens et indicans, in oratoriis, aut locis publicis seu privatis, vel ecclesiis, tam secularibus quam regularibus, cuiuscumque religionis, ordinis, instituti, congregationis, aut societatis, apponantur, antequam ab Apostolicâ Sede canonizentur, aut Beati declarentur, et si quae appositae

sunt, amoveantur, prout eas statim amoveri mandavit.

§ 2. Ac pariter imprimi de cetero inhibuit libros eorumdem hominum, qui sanctitatis, sive martyrii famâ, vel opinione, ut praefertur, celebres e vitâ migraverint, gesta, miracula vel revelationes, seu quaecumque beneficia tamquam eorum intercessionibus a Deo accepta continentes, sine recognitione atque approbatione Ordinarii, qui in iis recognoscendis theologos, aliosque pios ac doctos viros in consilium adhibeat; et, ne deinceps fraus, aut error, aut aliquid novum ac inordinatum in re tam gravi committatur, negotium instructum ad Sedem Apostolicam transmittat, eiusque responsum expectet. Revelationes vero et miracula, aliaque beneficia supradicta, quae in libris horum hominum vitam et gesta continentibus hactenus sine recognitione atque approbatione huiusmodi impressa sunt, nullo modo approbata censi vult, mandatque Sua Sanctitas.

§ 3. Ad horum hominum sepulchra vetuit etiam ac inhibuit tabellas atque imagines ex cerâ aut argento seu ex aliâ quaecumque materiâ tam pictas quam fictas atque exculptas appendi aut affigi, et lampades sive alia quaecumque lumina accendi, sine recognitione ab Ordinario omnino, prout supra, faciendâ, Sedique apostolicae referendâ ac probandâ.

§ 4. Declarans, quod per suprascripta praeiudicare in aliquo non vult neque intendit iis, qui aut per communem Ecclesiae consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum, virorumque sanctorum scripta, vel longissimi temporis, scientiâ ac tolerantia Sedis Apostolicae, vel Ordinarii, coluntur.

§ 5. Ut autem praemissa diligentius observentur, universis, ac singulis, tam Ordinariis quam haereticæ pravitatis inquisitoribus, districtè praecipit, ut in sua

Vel eorum gesta typis publicentur sine licentiâ.

Aut ad eorum sepulchra tabellae, aut lampades ponantur.

Exemptantur, quibus faveat cultus immemorabilis.

Ordinarius huiusmodi executionem demandat.

quisque dioecesi vel provinciâ sedulo per-
vigilent, ne sine approbationibus praedictis
imagines cum memoratis signis exponan-
tur, aut miracula, revelationes ac benefi-
cia praedicta publicentur, aliave contra
superius disposita fiant.

Poenas trans-
gressoribus in-
digi.

§ 6. Transgressores vero, si regulares
fuerint, privationis suorum officiorum, ac
vocis activae et passivae, necnon et sus-
pensionis a divinis; si vero clerici secu-
lares, privationis pariter suorum officio-
rum, suspensionis a divinis et ab admini-
stratione sacramentorum, exequutioneque
suorum ordinum respective, aliisque ar-
bitrio praedictorum Ordinariorum seu in-
quisitorum, pro modo culpa, infligendis
poenis plectendo.

Praesentium
publicatio.

§ 7. Qui autem libros impresserint, aut
imagines pinxerint, sculpsierint, seu quo-
quomodo effinxerint, vel formaverint, ce-
terique artifices, circa praemissa quali-
tercumque delinquentes, praedicta omnia
amittant et insuper pecuniariis aliisque
etiam corporalibus poenis, iuxta criminis
gravitatem, eorumdem Ordinariorum seu
inquisitorum arbitrio afficiantur.

§ 8. Contrariis quibuscumque non ob-
stantibus.

Transumptis
danda fides.

§ 9. Et ne praemissorum ignorantia
possit ab aliquo praetendi, voluit, ut de-
cretum huiusmodi, seu illius exemplum,
ad valvas basilicae Principis apostolo-
rum Urbis ac in acie Campi Florae affi-
xum omnes perinde arctet atque afficiat,
ac si unicuique personaliter intimatum
fuisset.

§ 10. Quodque praesentium transump-
tis, etiam impressis, manu notarii pu-
blici subscriptis, ac sigillo alicuius per-
sonae in dignitate ecclesiasticâ constitu-
tae munitis, eadem prorsus fides habeatur,
quae praesentibus adhiberetur, si forent
exhibitae, vel ostensae.

IOANNES ANTONIUS THOMASII,
S. Romanae et universalis Inquisit. not.

Anno MDCXXV, indictione VII, pontifica-
tus Sanctissimi Domini nostri Domini Ur-
bani divinâ providentiâ Papae VIII anno
eius secundo, die vero quartâ mensis apri-
lis, supradictum decretum affixum et pu-
blicatum fuit ad valvas basilicae Principis
apostolorum de Urbe, et in acie Campi
Florae, ut moris est, per me Brandimar-
tem Latinum, Sanctissimi Domini nostri
Papae cursorem.

OCTAVIUS SPADA, magister cursorum.

Sequitur declaratio praeinsertae
prohibitionis.

Postmodum vero idem Sanctissimus Do-
minus noster a quibusdam revocari in
dubium accepit, an tabellas et imagines,
quas in posterum offerri contigerit, reci-
pere, et antea oblatas conservare liceret.
Sanctitas Sua, quae tantummodo voluit,
occurrento abusibus qui irreperere vide-
bantur, certiore parare viam ad eorum
in terris gloriam, quorum sanctimoniam
divinae clementiae placuerit admirandis
operibus illustrare, re prius cum illustris-
simis et reverendissimis DD. cardinalibus
contra haeticam pravitatem generalibus
inquisitoribus communicatâ, praesenti de-
creto declaravit: Quod, sicut nunquam pro-
hibuit, nec suae intentionis fuit prohibere
oblationem, receptionemque tabellarum
et imaginum huiusmodi, ita, ut nulli dein-
ceps haesitationi locus relinquatur, statuit
in praesentiarum et decernit, ut quoties
ad aliquam ecclesiam, aut oratorium, lo-
cumve alium publicum, secularem seu re-
gularem, tabellas et imagines, aliudve si-
mile quisquam detulerit, ac intercessione
hominum inter Sanctos vel Beatos non
adscriptorum, quamvis cum martyrii vel
sanctitatis famâ demortuorum, optata se
impetravisse dixerit, liceat ecclesiasticis
personis, ecclesiarum, locorumve praedi-
ctorum curae praepositis, tabellas et ima-
gines, sive pictas, sive ex quavis materiâ

Quomodo ima-
gines et tabel-
lae recipi pos-
sint, vel debe-
ant.

fictas, atque alia quaecumque collatae gra-
tiae fidem facientia, simul cum deferentis,
aliorumque, qui conscii fuerint, attesta-
tionibus, accipere, atque approbantibus
Ordinariis, ad quos referre statim omnia
teneantur, in secreto aliquo, seorsum ab
ecclesiâ, loco custodire, ibidemque iam
amota collocare et asservare, ut, si quando
Dominus talium virorum merita beatifi-
cationis seu canonizationis honore in terris
decorare voluerit, extent huiusmodi sancti-
tatis qualescumque probationes, Apo-
stolicae Sedis iudicio tunc examinandae.
Contrariis quibuscumque non obstantibus.

IOANNES ANTONIUS THOMASII

S. Romanae et universalis Inquisit. not.

Anno MDCXXV, indictione VIII, ponti-
ficatus Sanctissimi Domini nostri Domini
Urbani divinâ providentiâ Papae VIII,
die vero xxx mensis octobris¹, supradictae
litterae, sive decretum affixum et publica-
tum fuit ad valvas Principis apostolorum
Urbis, ac in acie Campi Florae, ut moris
est, per me Brandimartem Latinum, San-
ctissimi Domini nostri Papae cursorem.

CXXXI.

Confirmatio litterarum Clementis VIII
de formâ servandâ in electione gene-
ralis, praesidentis, etc., Congregatio-
nis S. Ioannis evangelistae in Portu-
gallia².

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Clementis VIII
litterae recom-
mendat.

§ I. Aliâ a felicis recordationis Clemente
Papa VIII praedecessore nostro emanarunt
litterae tenoris subsequenter videlicet:

Clemens Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Quibus praesentibus
in
electione ge-
nerali praesi-
dis, aliorum-

In eminenti Sedis Apostolicae speculâ
divinâ dispositione constituti, sic pastorali
nostro muneri invigilare, ac de persona-

1 Deest anni indicatio (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

rum praesertim ecclesiasticarum statu pro-
spere dirigendo cogitare tenemur, ut vil-
licationis nostrae recte rationem reddere
valeamus. Nuper siquidem accepimus in
Congregatione S. Ioannis evangelistae, sub
habitu et regulâ Congregationis S. Georgii
in Alga Venetiarum, in regno Portugalliae
institutâ, ab ipsius fere foundationis initio,
vel saltem a centum quinquaginta annis, in
generalis et aliorum ipsius Congregationis
rectorum electione constitutionum illius
formam, qua huiusmodi electionem per
secreta suffragia omnium ipsiusmet Con-
gregationis sacerdotum, qui in eadem
Congregatione sex annos complevisset,
fieri debere disponitur, observatam fuisse;
indeque continuam pacem, tranquillitatem
et rectum in ipsâ Congregatione guber-
nium conservatum extitisse: quae forma
electionis, si Apostolicae Sedis auctoritate
perpetuo confirmaretur, uberiores quoti-
die fructus pareret, ac inde quieti et
tranquillitati praedictae Congregationis me-
lius consuleretur. Nos itaque, felici praedi-
ctae Congregationis conservationi et incre-
mento, quantum cum Domino possumus,
benigne prospicere volentes, non ad ipsius
Congregationis, aut aliorum pro eis nobis
super hoc oblatâ petitionis instantiam, sed
ex certâ scientiâ, merâque deliberatione
nostris, formam electionis praedictam ac
eam concernentia statuta et ordinationes
ipsius Congregationis nominatim, aposto-
licâ auctoritate, tenore praesentium, perpe-
tuo confirmamus et approbamus, illisque
perpetuae et inviolabilis apostolicae firmi-
tatis robur adiicimus, ac omnes et singu-
los tam iuris quam facti defectus, si qui
in eisdem intervenerint, supplemus. Decer-
nentes ea perpetuo observanda, ac valida,
firma et efficacia fore et esse; sicque ab
omnibus censerit, et ita per quoscumque
ipsius Congregationis praelatos et alios
iudices ordinarios et delegatos, sublata
eis et eorum cuilibet quavis aliter iudi-

que praelato-
rum, constitu-
tionis Congre-
gationis huius
serventur.

candi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Et nihilominus, ut electiones generalis et aliorum rectorum praedictorum libere et secundum constitutiones supradictae Congregationis, ut praefertur, fiant, quod nulla persona tam ecclesiastica (quacumque etiam episcopali, archiepiscopali et maiori dignitate, et quacumque potestate fungens) quam secularis (etiam quamvis eminenti, et etiam speciali notâ dignâ, potestate et dignitate praefulgens) aliquos eiusdem Congregationis canonicos, ut ex illis unus in generalem, vel alii in particularium monasteriorum rectores, vel superiores, quocumque nomine nuncupatos, eligantur, nominare vel praesentare, aut quoquo modo proponere, vel quorumvis canonicorum suffragia et vota ad alicuius, vel aliquorum canonicorum, etiam quorumvis benemeritorum, et talibus officiis dignorum, favorem per se ipsum, vel per litteras, aut interpositas personas exquirere, sollicitari, donisve aut promissionibus corrumpere valeant, sed singulis omnino liberum sit votum et suffragium suum ad eum, quem ipsi secundum Deum et conscientiam suam ad ipsius Congregationis regimen idoneum esse iudicaverint, dare: capitulum vero generale ipsius Congregationis tempore ab ipsius Congregationis constitutionibus praescripto, nisi in praecedenti capitulo generali ob aliquam iustam causam aliter dispositum fuerit, semper celebrari debeat, nec ab aliquâ personâ, etiam, ut praefertur, qualificatâ, aliud tempus praescribi valeat, vel praescriptum differri: quodque, iuxta felicis recordationis Eugenii IV constitutionem, canonici eligant ex Congregatione unum in praesidem capituli, qui durante capitulo in eo resideat; nec aliquis quacumque dignitate et auctoritate

fulgens eidem capitulo praeesse, vel interesse possit, nisi de speciali nostro, aut Sedis Apostolicae mandato; et quod, statim atque praelati dictae Congregationis, ut praefertur, canonici iuxta constitutiones et decreta praedicta electi fuerint, electio facta a scrutatoribus, iuxta constitutionem felicis recordationis Eugenii Papae IV praedecessoris nostri in ipsius Congregationis statutis insertam et semper observatam, cuius tenorem praesentibus pro expresso habemus, publicetur; ipsique praelati electi statim officia, ad quae electi sunt, gubernari incipiant, nec talis publicatio praelatorum per quamcumque personam, etiam, ut praemittitur, qualificatam, quovis quaesito colore vel praetextu impediri vel differri possit, auctoritate et tenore praedictis perpetuo statuimus et ordinamus; ac, ut personae praedictae suffragia vocalium quoquo modo, ut praefertur, sollicitantes, aut corrumpere procurantes, privationis omnium officiorum ac beneficiorum quae obtinent, et inhabilitatis ad alia obtinenda, nec non suspensionis a divinis, si ecclesiasticae personae fuerint, poenam, a qua nisi per Romanum Pontificem absolvi valeant, eo ipso, absque aliâ declaratione, incurrant, statuimus et decernimus: et insuper, quod visitatores dictae Congregationis pariter in eodem capitulo deputentur canonici illius, qui aliâ ad hoc idonei fuerint iuxta earumdem constitutionum seriem; nec alius quisquam, quavis pariter dignitate et auctoritate fulgens, nisi pariter de speciali nostro et Sedis Apostolicae mandato, ipsam Congregationem visitare possit. Non obstantibus quibuscumque apostolicis ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, ac privilegiis, indultis et litteris apostolicis, quibuscumque personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, ap-

probatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterum dilectos filios universos et singulos eiusdem Congregationis canonicos suffragantes, nunc et pro tempore existentes, paterne in Domino hortamur et monemus, ut in suffragiis ferendis, nullâ carnis, sanguinis, aut alterius mundani affectus ratione habitâ, sed solum Deum et ipsius Congregationis utilitatem prae oculis habentes, sic procedant, ut talis semper eligatur, qualis Dei obsequiis et Congregationis eiusdem prospero regimini ac quieti et tranquillitati aptus et idoneus esse iudicabitur. Datum Romae, apud S. Petrum, die v februarii MDXCVI, pontificatus nostri anno IV.

Aliisque litteris consultis libertati huiusmodi electionis.

Clemens Papa VIII. Aliâs per nostras in formâ Brevis litteras sub datum die v februarii MDXCVI, pontificatus nostri anno IV, expeditas, nonnulla circa electiones generalis et aliorum rectorum et praelatorum, ac officialium Congregationis sancti Ioannis evangelistae sub regulâ et habitu S. Georgii in Alga Venetiarum in Portugalliae regnis institutae perpetuo observanda ordinavimus et statuimus, prout in eisdem litteris, quarum tenorem praesentibus, ac si de verbo ad verbum in-

sereretur, pro expresso haberi volumus, plenius continetur. Volentes autem, ut ordinationes et statuta huiusmodi firmiter omnino atque inviolate observentur, neque adversus illas quicumque aliquo pacto directe vel indirecte venire vel facere praesumant, opportunius providere, motu proprio et ex certâ scientiâ, maturâque deliberatione nostrâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, quascumque electiones generalis, vel aliorum rectorum, praelatorum, superiorum et officialium dictae Congregationis contra et praeter formam dictarum litterarum, praesertim vero ad quarumcumque personarum tam ecclesiasticarum, quacumque etiam episcopali, archiepiscopali et maiori dignitate et quacumque potestate fungentium, quam secularium, etiam quantumvis eminenti et speciali notâ dignâ potestate et dignitate praefulgentium, nominationem, praesentationem, instantiam, preces et intercessionem, faciendas, nullas prorsus et invalidas, irritasque, ac nullius roboris vel momenti fore et esse, ac nemini electorum aliquo pacto suffragari; quinimo contra eos, qui his minus legitimis rationibus ad regenda monasteria, ipsamque Congregationem, seu alia quaecumque officia se eligi vel assumi procuraverint per se aut per personas interpositas ecclesiasticas aut seculares quocumque praetextu aut colore, per eiusdem Congregationis superiores quocumque procedi, et, rei veritate cognitâ, condignis poenis in praedictis litteris expressis, et tamquam publicae dictae Congregationis quietis perturbatores affici posse et debere; similiter etiam praesidentem capituli generalis et visitatores, praesentatos aut electos seu missos a quacumque personâ, ut praefertur, quavis dignitate ecclesiasticâ aut mundanâ, quantumvis speciali notâ dignâ, et aliâ quacumque praeceminentiâ fulgente contra seu praeter formam nostrarum constitu-

tionum, praesidentem et visitatores nec esse nec censi, neque in rebus ad dictam Congregationem pertinentibus procedere aut aliquid facere posse vel debere; et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores (suplata eis, et eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere; ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus, et declaramus. Omnes etiam canonicos dictae Congregationis acceptantes generalem, rectores, praesidentem, visitatores, aut alios officiales, praesentatos seu missos aut electos contra tenorem nostrarum constitutionum, voce activâ et passivâ in perpetuum privamus; ac insuper superioribus et canonicis dictae Congregationis strictè praecipimus et mandamus, ut litteris, praesentationibus, nominationibus et commendationibus huiusmodi quarumcumque personarum praedictarum nequaquam obediunt, sed sub praedictis poenis secundum nostras constitutiones in omnibus actibus capitularibus omnino procedant; quinimo ipsi superiores contra transgressores quoscumque graviter, ut praemissum est, omni appellatione remotâ procedant. Hortamur etiam et paterne in Domino requirimus et monemus charissimos in Christo filios reges ac dilectos filios nobiles viros principes ac duces ac alios magnates seculares, ne in religiosorum praedictorum negotiis huiusmodi praestando¹, nominando, commendando, vel aliâs contra praesentium tenorem faciendo se intromittant, sed liberam illis electionem, et alia disponendi² iuxta nostrarum constitutionum

¹ Puto legendum esse *praesentando* (R. T.).

² Facile deest aliquid, ex g. *facultatem* (R. T.).

seriem relinquunt. Hanc autem nostram constitutionem, annullationem, ordinationem et legem quolibet anno rector generalis ante electionem praesidis secundum ordinem nostrum faciendam publice legi curet et faciat. Non obstantibus quibusvis ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis, quae in praedictis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu secretarii generalis et sigillo eiusdem generalis obsignatis eadem, quae praesentibus ipsis, fides adhibeatur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v novembris MDXCVI, pontificatus nostri anno v.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum rectoris generalis ac definitorum totius Congregationis praedictae nobis nuper expositum fuit, ipsi plurimum cupiant praesentibus litteris huiusmodi, pro firmiori ac inviolabili earum observantiâ, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut eorum votis annuere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, rectorem generalem, ac definitores, universamque Congregationem praedictam specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praesentibus litteris huiusmodi, cum omnibus et singulis in eis contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmi-

Ipsis itaque fratribus petentibus.

Urbanus praedictas confirmat Clementis litteras.

tatis robur adiicimus; ipsasque litteras ac omnia et singula in eis contenta huiusmodi perpetuo valida, firma et efficaciam existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, necnon dictae Congregationi in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Erequisitores, defensoresque designat.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis in dicto regno constitutis, necnon dilecto filio iurium et spoliarum camerae apostolicae debitorum in Portugalliae et Algarbiorum regnis praedictis collectori generali, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentibus et praesentibus litteras et in eis contenta huiusmodi solemniter publicantes, ac in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant, auctoritate nostrâ, rectorem generalem, ac definitores, et universam Congregationem huiusmodi eorumdem praemissorum commodo et effectu pacifice frui ac gaudere; non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariisque derogat.

§ 6. Non obstantibus recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII pariter praedecessoris nostri de unâ et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudi-

cium non trahatur, aliisque omnibus, quae in eisdem litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x aprilis MDCCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 aprilis 1625, pontif. an. II.

CXXXII.

Indulgentia plenaria Deum precantibus pro praesentibus Ecclesiae necessitatibus.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Divinae misericordiae foribus hoc sacrosancto iubilaei anno per nos reclusis, teterrimus humani generis hostis, qui spiritualis aedificii ruinam assidue molitur, bellico furori hostium reseravit. Perstreperunt ubique arma, et populi, quos christianâ charitate ferventes, hoc praesertim tempore, charismata meliora aemulari optabamus, saevis irae flammis incensi, mutuas in elades exardescunt.

§ 2. Nos vero, qui omnes paternâ dilectione complectimur, Europae fere universae, praecipue autem Italiae, quae illibatae religionis studio, iure optimo, gloriatur, ac tutissimum florentis, diuturnaeque pacis existit domicilium, casus mirum in modum dolemus, et sanguinem qui effundi iam coepit, magna nostrarum consequitur¹ copia lacrymarum.

§ 3. Quamquam vero, tot tantisque malis opportuna remedia adhibere cupientes, ea, quae officii nostri ratio poscebat, humanaeque prudentiae leges monere videbantur, quantum in Domino potuimus, pastorali sedulitate providimus, nihihilominus, fortiora praesidia non nisi e caelo sperantes,

¹ Sic edit. Cherub. Rom.; edit. Main. legit *consequimur*; forsán legendum foret *magnâ... prosequimur copiâ...* (R. T.).

Refert ballorum motus in Europa.

Et in Italia exortus.

Ad Deum itaque confugendum esse censet.

Patrem misericordiarum, quem iniquitates nostrae in iram concitaverunt, contritis et humiliatis cordibus ducimus adendum, ut in gentes, quae eum non noverunt, non in filios iram suam effundat, ut recordetur, quia caro sunt, nec contra folium, quod vento rapitur, ostendat potentiam suam, ut exortam sedet tempestatem, statuatur procellam eius in auram, et sileant fluctus eius.

§ 4. Hoc autem ut fructuosius et maiori cum spiritus ardore peragatur, ex veteri Ecclesiae Romanae omnium matris et magistrae more, in praesentibus necessitatibus ad eiusdem Ecclesiae thesauri largam dispensationem pro nostro pastoralis munere confugiendum duximus.

§ 5. Itaque, ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus sancti, omnes et singulos utriusque sexus christifideles in alma Urbe nostram constitutos, auctoritate apostolica, paterne, enixeque requirimus et monemus ac in Domino hortamur ad infrascripta devote peragendum et adimplendum, necnon ad pias ac fervidas ad Altissimum preces effundendum, ut per viscera misericordiae suae Ecclesiam exaltare, eamque ab hostium conatibus et insidiis defendere, haeresim extirpare, principibus christianis pacem et veram concordiam donare, ac in necessitatibus huiusmodi subvenire dignetur.

§ 6. Nos enim omnipotentis Dei misericordiam ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, meritis licet minime suffragantibus, contulit, universis et singulis christifidelibus in alma Urbe praedicta degentibus, qui solemnibus processioni, quam a basilica Principis apostolorum ad ecclesiam S. Mariae Transtiberim feriâ quartâ sequentis hebdomadae, unâ cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, christianorumque regum et prin-

cipum apud nos et Sedem Apostolicam oratoribus, omnibus praelatis et proceribus, universoque clero et populo, agemus, interfuerint, vel qui eadem hebdomadâ basilicam et ecclesiam huiusmodi saltem semel visitaverint, ibique devote, ut supra, Deum oraverint, necnon feriâ quartâ et sextâ ac sabbato eiusdem hebdomadae ieiunaverint, peccataque sua confessi, in qualibet ex dictis diebus vel dominicâ immediate subsequenti sanctissimum Eucharistiae sacramentum reverenter susceperint, quod omnes et quascumque praesentis anni iubilaei indulgentias et peccatorum remissiones, poenitentiarumque relaxationes consequantur, quas consequerentur, si omnes ecclesias ad id deputatas personaliter visitarent, et alia in litteris indictionis eiusdem iubilaei praescripta adimplerent, tenore praesentium concedimus et indulgemus.

§ 7. Regularibus autem personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam religiosi regularibus in carcere existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque legitimo impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut confessarius, quem ut infra elegerint, praedicta omnia et singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, atque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, concedimus pariter et indulgemus.

§ 8. Cupientes autem, omnes christifideles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, universis et singulis utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis secularibus et regularibus cuiusvis ordinis, congregationis et instituti licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint, quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis ordinis regularem, ex approbata a dilecto filio nostro in alma

Aperiendosque Ecclesiae thesauros.

Cives Romanos ut Deum praesentibus exorent hortatur.

Eisque hic praescripta agentibus, indulgentiam plenariam elargitur.

Legitimo impeditis consult.

Confessarius facultatem concedit absolventi a casibus reservatis et vota commutandi.

Urbe vicario in spiritualibus generali, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam nobis et Sedi Apostolicae etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, atque aliis per quascumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeat; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutifera opera commutare; iniunctâ tamen eis, et eorum cuilibet, in supradictis omnibus casibus poenitentiam salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio infligendis.

§ 9. Non intendimus autem per praesentes iis, qui a nobis et Sede Apostolica vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi et interdicti, seu aliis in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus huiusmodi satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 10. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolventi, in certis tunc expressis casibus, ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulam nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium (iuramento,

† Erronee edit. Main. legit valeant (R. T.).

confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordinibus et congregationibus atque institutis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut expressio habenda vel quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, ac formam eorum traditam pro servatâ habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXI aprilis MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 21 aprilis 1625, pontif. an. II.

CXXXIII.

Inquisitori Portugalliae facultas conceditur ad quinquennium absolvendi neophytos relapsos provinciarum et insularum transmarinarum regi Portugalliae subiectarum.

Venerabili fratri
Ferdinando, episcopo olim Pharaonensi,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Sedes Apostolica pia mater, sanctorum apostolorum (qui pastoralis officii formam

† Ex regist. in Secret. Brev.

Transumptis que credi iubet.

Exordium.

tradentes nascentis Ecclesiae infantiam lacte proveciam vero eius aetatem solido cibo nutritiverunt) verbo et exemplo edocta, neophytorum omnium a suscepta Christi fide deviantium statui et imbecillitati libenter compatitur, ac illos tamquam parvulos, et teneras dictae Ecclesiae plantas, pietatis et benignitatis suae uberibus confovendo, nonnulla eis etiam post relapsum condonat et remittit, quae in provectoribus merito essent acerbis corrigenda et punienda.

Causae con-
cedendae facul-
tatis.

§ 1. Cum itaque, sicut¹ charissimus in Christo filius noster Philippus Portugalliae et Algarbiorum rex catholicus nobis nuper exponi fecit, quamplures provinciarum et insularum transmarinarum pro tempore existentis Portugalliae et Algarbiorum regis temporali ditioni subiectarum incolae et habitantes, de gentilitatis et infidelitatis errorum tenebris ad veri luminis, qui est Christus, cognitionem noviter conversi, ac sacri baptismatis lavacro abluti, ex mutuâ inter se ac etiam indiscretâ eorum cum aliis gentilibus et infidelibus conversatione, vel aliâs humani generis antiqui hostis fraude, a fide catholicâ deficiant, et quandoque ad eam reducti in pristinos gentilitatis seu infidelitatis errores, ac etiam in alias a sanctâ Ecclesiâ damnatas et reprobatae haereses atque superstitiones relabantur, sed postmodum, cognitis suis erroribus, maxima contritionis signa et² nunquam amplius ab eiusdem fidei sinceritate discedendi propositum praeserentes, eidem sanctae matri Ecclesiae reconciliari sumopere desiderant, et pro illorum salute plurimum expedit, ut sic poenitentes benigne recipiantur, nec curiae seculari propter illorum relapsum iuxta iuris rigorem debitâ animadversione puniendi relinquuntur, ac³ desperatio veniae eos ad pristinam

¹ Verbum *accepimus* intrusum delemus (R. T.).

² Coniunct. *et nos addimus* (R. T.).

³ Forsan *ne pro ac legendum* (R. T.).

perditionem faciat recidivos, ipsique ac alii gentiles et infideles metu corporalis supplicii ab eorum futurâ ad Christi fidem conversione retrahantur:

§ 2. Nos, Illius, qui misericors et miserator existens non vult mortem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat, vices gerentes in terris, pro eâ potestate, quam ab eo per Filium suum habemus, iuris rigorem mansuetudine temperando, noviter conversos praedictos, ne iacta in eis fidei praedictae semina arescant, aut djaboli malitiâ eradiceantur, sed benignitatis dictae Sedis ratione aspersa coalescant, ac firmis radicibus stabilita incrementum suscipiant, et usque ad perfectionem perdurent, omni, qua possumus, clementiâ prosequi et confovere volentes, piis ipsius Philippi regis in hac parte supplicationibus inclinati, fraternitati tuae, cum tu haereticae pravitate in regnis praedictis generalis inquisitor existas, ac pro tempore existenti in regnis huiusmodi generali inquisitori, ut durante quinquennio a die, quo praesentes litterae tibi fuerint praesentatae, computando, per te, vel alium, seu alios haereticae pravitate in eiusdem regnis et provinciis et insulis pro tempore deputatos inquisitores, adiunctis etiam locorum Ordinariis, vel illorum officialibus seu vicariis in spiritualibus generalibus, aut, illis recusantibus seu negligentibus, etiam absque illis, omnes et quoscumque utriusque sexus regnorum, provinciarum et insularum huiusmodi neophytos ex gentilibus et infidelibus originem ducentes, qui post Christi fidem per eos susceptam in crimen apostasiae ab ipsâ fide, vel in damnatas et reprobatae haereses et errores semel et iterum vel etiam tertio, non tamen ulterius, relapsi fuerint, cognitâ in eis verâ et non fictâ ac simulatâ poenitentiâ, necnon apostasiâ a fide et haeresibus ac erroribus huiusmodi prius per eos, publice vel privatim prout tibi

Concessio fa-
cultatis, de qua
in rubrica.

et pro tempore existentibus generali seu aliis inquisitoribus praedictis videbitur, detestatis, abiuratis et anathematizatis, a sententiâ excommunicationis, aliisque ecclesiasticis censuris et poenis, quas propterea quomodolibet incurrerunt, vel quae contra ipsos per sacras constitutiones, tam generales quam particulares, quomodocumque statutae, ac aliâs promulgatae fuerint, iniunctâ eisdem pro modo culpae aliquâ poenâ arbitrariâ vel aliâ poenitentiâ salutari, quam iis, qui secundâ et tertiâ vice relapsi fuerint, aggravari volumus, auctoritate nostrâ in utroque foro in formâ Ecclesiae consuetâ absolvere et liberare, atque ad eisdem Ecclesiae gremium recipere et admittere, ac tam etiam tradendi¹ curiae seculari propter primum, secundum, tertiumque relapsum huiusmodi a iure statutum, quam etiam alias corporales et capitales ac confiscationis omnium bonorum et ceteras quascumque talibus delinquentibus inflictas et irrogatas poenas, ipsis misericorditer remittere et condonare libere et licite possitis et valeatis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de speciali gratiâ indulgemus; tibi quoque ac generali et aliis inquisitoribus praedictis plenam et liberam desuper facultatem, auctoritatem et potestatem ad dictum quinquennium dumtaxat duraturam tribuimus et impartimur.

Derogatio
contrarium.

§ 3. Non obstantibus praemissis, et apostolicis, ac in synodalibus, provincialibus et generalibus conciliis editis, constitutionibus et ordinationibus, necnon legibus etiam municipalibus et imperialibus, ac officii inquisitionis regnorum, provinciarum et insularum huiusmodi (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis sub quibuscumque te-

¹ Ed. Main. h. *tradendi*. quod non aliter finire posse videtur, i. e. *tradendi eos statutum* (R. T.).

noribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII aprilis MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 aprilis 1625, pontif. an. II.

Sequitur declaratio, quod quinquennium currere incipiat a die publicationis praerelatarum litterarum apostolicarum.

Venerabili fratri
Ferdinando, episcopo olim Pharaonensi,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Hodie a nobis emanarunt litterae fraternitati tuae directae tenoris subsequentes, videlicet: a tergo, *Venerabili fratri*, etc.; intus vero: *Sedes apostolica*, etc.

Reconsentur
litterae praecedentes.

§ 2. Cum autem, sicut charissimi in Christo filii nostri Philippi Portugalliae et Algarbiorum regis catholici nomine nobis nuper expositum fuit, ob periculosam et longam navigationem ad provincias et insulas supra expressas verendum sit, ne, antequam in illis praesertae litterae publicentur, magna pars quinquennii in eisdem praesertis litteris praefixi elaboratur, et propterea dictus Philippus rex cupiat, tempus dicti quinquennii non currere,

Causae fa-
ciendae decla-
rationis.

nisi a praedictarum litterarum in illis partibus publicatione; et ideo nobis humiliter supplicari fecerit, ut super hoc opportunâ declaratione providere de benignitate apostolicâ dignemur:

Declaratio, de qua in rubricâ.

§ 3. Nos igitur, eiusdem Philippi regis votis ac precibus annuentes, volumus et harum serie declaramus, tempus dicti quinquennii a die publicationis faciendae in partibus tantum currere incipere. Non obstantibus omnibus illis, quae in eisdem praesertis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII aprilis MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die, annoque eodem.

CXXXIV.

Quod fratres Ordinis Eremitarum S. Augustini in Hispania et Indiis, ad doctoratus seu magisterii in sacrâ theologia gradus promovendi, ab examinatore in capitulo generali a priore generali deputandis examinentur, ut magistralibus exemptionibus et dignitatibus gaudere possint¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex in sacrâ B. Petri sede a Domino constitutus, ex iniuncto sibi munere, religiosos viros, qui, spretis huius seculi vanitatibus, divini muneris² obsequiis sub suavi religionis iugo sese manciparunt, praecipuâ benignitate complectens, in his, quae prosperae, feliciae eorum

¹ De numero, electione et qualitatibus magistrorum sacrae theologiae in provinciis Italiae eligendorum statuit Gregorius XIII Const. cl., *Dominicum*, tom. VIII, pag. 422; et de his fratribus vide Alexand. IV Const. XXIX, *Licet*, tom. III, pag. 635; praeterea scias ordinationes congregationis Siciliae approbasse Paulum V Const. CCLXXXV, *Exponi*, tom. XII, pag. 377.

² Aut potius lege divini numinis (R. T.).

directioni conducunt, sedulo invigilat; quae vero in hoc impedimento esse dignoscuntur, pastorali sollicitudine tollere procurat, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque (sicut accepimus) multi Ordinis Eremitarum sancti Augustini provinciarum Hispaniarum et Indiarum religiosi, doctrinâ et meritis sufficientibus carentes, nimirum doctoratus seu magisterii in sacrâ theologia graduum in eisdem provinciis consequendorum ambitione ducti, partim ad universitates studiorum generalium, in quibus ad gradus huiusmodi suscipiendos levissima fiunt examina, studiose recurrant, partim vero ne huiusmodi quidem examina apud ullam universitatem subeant, ac alii etiam minus legitimis et honestis rationibus ad eosdem gradus aditum sibi patefacere contendant, in non modicum Ordinis et provinciarum huiusmodi praeiudicium:

§ 2. Nos, praemissis, quantum nobis ex alto conceditur, obviare, prosperoque Ordinis et provinciarum eorumdem statui et directioni providere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, quod de cetero, perpetuis futuris temporibus, nullus Ordinis et provinciarum huiusmodi religiosus, etiam praetextu licentiae a quibuscumque superioribus obtentae, in qualibet studii generalis universitate, ad hoc ut inibi ad doctoratus seu magisterii in sacrâ theologia gradum promoveatur, praesentari, aut gradum ipsum aliâs quoquomodo (ut suscipere debet ad effectum ut magistralibus exemptionibus et dignitate et ordine gaudere possit) suscipere valeat, nisi prius, praevio rigoroso examine ab examinatore in partibus per dicti Ordinis priorem generalem in capitulo generali deputandis faciendâ, etiam per aliquos actus litterarios, ac etiam in his, quae a sacro Concilio Tridentino circa praedicatores

Causae ferendae Constitutionis.

Prohibetur quominus magistri gradu et exemptionibus fruatur, nisi prius ab examinatore Ordinis fuerint examinati.

praecipiantur, examinatus et approbatus fuerit, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus et ordinamus.

Examinatoribus statulae poenae, si minime idoneos approbaverint.

§ 3. Mandantes propterea eisdem examinatorebus, ut praefertur, deputandis, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis, necnon privationis vocis activae et passivae, aliorumque officiorum per eos obtentorum, ipso facto incurrendis poenis, ne quempiam Ordinis et provinciarum huiusmodi religiosum doctrinâ et meritis sufficientibus ad huiusmodi gradus suscipiendos non praeditum quoquomodo approbent vel admittant.

Approbationes secus si nani irritantur.

§ 4. Et nihilominus quascumque huiusmodi approbationes aut ad gradus admissiones contra praesentium tenorem (quod absit) quodcumque aut quomodocumque faciendas, nullas prorsus et invalidas, nulliusque roboris et momenti fore et esse, ac nulli prorsus suffragari posse;

Clausulae.

§ 5. Sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, necnon irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, auctoritate et tenore praesentium decernimus et declaramus.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis et provinciarum huiusmodi (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eorumdem Ordinis et provinciarum religiosi, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis, necnon irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus

omnibus et singulis, etiamsi de illis specialis, specifica et expressa mentio habenda esset, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXV aprilis MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 25 aprilis 1625, pontif. anno II.

CXXXV.

Prorogatio proximi capituli generalis Militiae Christianae ad annum¹.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Orthodoxae fidei, religionisque zelus, nobilitas generis, ac eximia devotionis affectus, quo dilectus filius nobilis vir Carolus dux Nivernensis nos et Romanam reveretur Ecclesiam, promerentur, ut, petitiones suas ad exauditionis gratiam admittentes, ea favorabiliter concedamus, per quae reipublicae christianae progressui, semotis impedimentis, consulitur.

§ 1. Nuper siquidem, supplicationibus dicti Caroli ducis nobis porrectis annuentes, militiam christianam sub denominatione Conceptionis Deiparae Virginis Immaculatae apostolicâ auctoritate ereximus et instituimus, ac illius magni magistri electionem usque ad capitulum generale

Mandaverat Urbanus capitulum generale anno 1623 habere.

¹ De hac militia vide supra pag. 114 seqq. (R. T.).

in festivitate Pentecostes praesentis anni mdcxxv. in alma Urbe nostra celebrandum differendam, et, ne interim praedictae militiae progressus retardaretur, eiusdem militiae consilium supremum nuncupandum in dicta Urbe usque ab beneplacitum nostrum cum certo personarum numero statuendum, fluximus¹.

Sed propter ingruentia bella.

§ 2. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte dicti Caroli ducis petitio continebat, propter praesentium temporum calamitates et undique imminencia bellorum pericula, necnon hostis insidias dictae militiae felicissimam propagationem non parum impediens, capitulum praedictum in festivitate Pentecostes huiusmodi haberi minime possit, sicque magni magistri electionem huiusmodi retardatam esse comperiat: etiam pro parte eiusdem Caroli ducis nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in praemissis opportune providere, eumque amplioris gratiae favore prosequi de benignitate apostolica dignaremur.

Ad alium annum differere.

§ 3. Nos igitur, qui honestis fidelium quorumlibet, praesertim nobilitatis genere pollentium, votis libenter annuimus, eosque favoribus prosequimur opportunis, dictum Carolum ducem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, posterioribus supplicationibus huiusmodi inclinati, tempus, ad capitulum generale praedictum ac electionem magni magistri eiusdem militiae faciendam, ut praefertur, praefixum, quod adhuc durat, ad unum annum tantum a die ipsius festivitatis computandum, apostolica aucto-

¹ Vide supra pag. 117, § 15 (R. T.).

ritate, tenore praesentium, prorogamus, extendimus et ampliamus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictaeque militiae (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis) statutis et consuetudinibus contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, prorogationis, extensionis, ampliationisque infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius, se noverit incursum.

Clausulasque poenales addit.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae mdcxxv, sexto idus maii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 maii 1625, pontif. anno II.

CXXXVI.

Nannetensi episcopo committitur cura monialium reformatorum Ordinis S. Benedicti in Gallis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrosanctum apostolatus ministerium humilitati nostrae nullo licet meritorum suffragio per ineffabilem divinae sapientiae providentiam commissum postulat, ut inter gravissimas, multiplicesque apostolicae servitutis curas, illam peculiari studio complectamur, ut sanctimoniales, quae, oblitae populum suum et domum patris sui, caelestis sponsi obsequiis se manciparunt, per felicem, providamque illarum directionem atque gubernium maioribus in dies in regularium suorum institutorum observantia et sanctitate vitae proficiant incrementis.

Exordium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Recenset Gregorij XV litteras quibus monialium huiusmodi curam archiepiscopo Senonensi duobusque aliis ecclesiasticis commiserat.

§ 1. Alias siquidem a felicitis recordationis Gregorio Papa XV praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Gregorius Papa XV, ad perpetuam rei memoriam. Ad militantis Ecclesiae regimen, etc. (Omittitur tenor istius Constitutionis, quia iam reperitur in suo ordine sub datum xxii martii mdcxxi, anno II¹).

Aliasque quibus demortuo archiepiscopo Adurensis episcopum subreerat.

Et subinde, pro parte dicti Ludovici regis eidem Gregorio praedecessori exposito, quod dictus Ioannes archiepiscopus non ita pridem ab humanis decesserat, dictus Gregorius praedecessor, supplicationibus eiusdem Ludovici regis nomine sibi humiliter porrectis inclinatus, per alias suas in simili forma Brevis sub die xviii iulii mdcxxii expeditas litteras bonae memoriae Sebastianum episcopum Adurensis in locum dicti Ioannis archiepiscopi Senonensis, in et quoad praemissa, apostolica auctoritate substituit et subrogavit; quodque deinde perpetuis futuris temporibus, uno ex tribus praedictis obeunte, reliqui duo, aut unus ex eis, aliam personam ecclesiasticam pietate, doctrina et vitae sanctimonia praestantem nominare, dictaeque tres personae sic pro tempore nominatae visitatorem monasteriorum monialium huiusmodi eligere, ac ipsa monasteria, illorumque abbatissas et moniales pro tempore existentes, eorumque omnia bona mobilia et immobilia, cuiuscumque generis, speciei, valoris, naturae, quantitatis et qualitatis existentia, regere et administrare possent et deberent, statuit atque decrevit, et alias, prout in ultimodictis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur².

Et etiam defuncto, Urbanus episcopum Nannetensem substituit. data ei

§ 2. Cum autem, sicut dictus Ludovicus rex nobis nuper exponi fecit, Henricus cardinalis et Sebastianus episcopus praed-

¹ Eam habes in tom. XII, pag. 507 (R. T.).

² Quas etiam vide in tom. XII, pag. 714 (R. T.).

dicti postmodum, sicut Domino placuit, ab humanis decesserint, electo tamen et subrogato per eundem Sebastianum episcopum in vim praesentiarum litterarum in et quoad praemissa venerabili fratre Philippo episcopo Nannetensi, superior vero monachorum Reformatorum huiusmodi, multiplicibus, gravissimisque subditorum suorum negotiis admodum implicatus, monialium directioni atque regimini vacare nequeat; nos, felici monialium praedictarum statui, atque gubernio, quantum nobis ex alto conceditur, consulere volentes, supplicationibus etiam dicti Ludovici regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, superiorem monachorum Reformatorum praedictum a regimine et gubernio et quacumque alia earundem monialium iurisdictione, dicta auctoritate, tenore praesentium, absolvimus et liberamus: dictoque Philippo episcopo, ut, in locum dicti monachorum superioris, in et quoad praemissa, personam modo et forma praemissis qualificatam, quae una cum eodem Philippo episcopo tertiam personam iuxta praesentiarum litterarum huiusmodi formam et tenorem eligat, eligere libere et licite possit et valeat, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et indulgemus.

§ 3. Praeterea statuimus, atque ordinamus, ut in eventum obitus trium personarum praedictarum, pro tempore existens noster et Sedis Apostolicae in regno Franciae nuncius duas huiusmodi personas, quae deinde tertiam eligant, ut praefertur, qualificatas et qualificatam pariter eligat, servata in reliquis in omnibus et per omnia praedictarum Gregorii praedecessoris litterarum forma et tenore.

§ 4. Decernentes, praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque in praemissis per quoscumque iu-

facultate duos alios ecclesiasticos sibi in socios assumendi.

Eveniente autem eorum obitu tres alios a nuncio apostolico eligi mandatur.

Clausulae.

dices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 5. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis, quae in litteris huiusmodi concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xvii maii mdcxxv, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 17. maii 1625, pontif. anno ii.

CXXXVII.

Statuitur presbyteros Congregationis S. Ioannis Dei non posse missarum eleemosynam percipere, nec ad praelaturas promoveri, praevisque tantum examinatorum litteris testimonialibus ad sacros Ordines esse promovendos¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Circumspecta Romani Pontificis providentia ea interdum, quae a Sede Apostolica concessa et sancita sunt, ipsa subinde rerum experientia suadente, praesertim cum felici personarum sub suavi religionis iugo Altissimo famulantium, statui, regularisque observantiae incremento opportune consulitur, atque inconvenientibus obviam itur, alterat et immutat, in hisque sollicitudinis et providentiae suae studium favorabiliter interponit, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

In quodam capitulo concessum fuerat presbyteris indullum missae eleemosynam bis in hebdomada percipiendi. §. 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Cosmus Garzia fratrum Congregationis Ioannis Dei sub regula S. Augustini in regnis Hispaniarum procurator nobis nuper exponi fecit, in quodam eiusdem Congregationis capitulo ordinatum fuerit, ut quilibet eiusdem Congregationis sacerdos

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

duas missas ad sui libitum singulis hebdomadis celebrare, eleemosynamque sibi propterea datam percipere, et de ea in suos usus disponere valeat, ordinatio autem praedicta non parum eidem Congregationi obesse dignoscatur: nobis propterea dictus Cosmus eorumdem fratrum nomine humiliter supplicari fecit, ut super praemissis et aliis prospero ipsius Congregationis regimini providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, piis Cosmi et fratrum praedictorum votis, quantum cum Domino possumus, annuere, illosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ordinationem praedictam, ac, prout illam concernunt, omnia et singula in scripturis desuper confectis contenta, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo revocamus, cassamus, abrogamus et annullamus, viribusque et effectu prorsus evacuamus.

§ 3. Insuper volumus, ac auctoritate et tenore praedictis statuimus, quod eiusdem Congregationis sacerdotes praelaturas in dicta Congregatione nullo modo obtinere possint, et illi duo pro qualibet regulari domo ex fructibus dictae Congregationis, qui pro sacramentorum ecclesiasticorum administratione ad sacros etiam presbyteratus ordines vigore litterarum felicitis recordationis Pauli Papae V praedecessoris nostri desuper emanatarum promovendi sunt¹, ad eosdem ordines de

¹ Quas habes in tom. XII, pag. 3 seqq.; vide § 9 (R. T.).

Quod cum tolli Congregationi noxium sit

Urbanus irritat.

Formamque praescribit in ordinationibus huiusmodi presbyterorum servandam.

CXXXVIII.

Confirmatio statutorum militiae Christianae sub titulo Conceptionis B. Mariae Virginis institutae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Clausulas apostolice.

Observantia tollit.

cetero promoveri nullatenus valeant, nisi prius decem annos professionis in eadem Congregatione peregerint, et ab examinatore synodalibus non solum ad ordines praedictos, verum etiam ad sacras confessiones audiendas examinati et idonei reperti fuerint, et necessarias super hoc patentes litteras ab eisdem examinatore obtinuerint.

§ 4. Decernentes, praesentes litteras, ac omnia et singula in eis contenta valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Congregationi, illiusque superioribus et fratribus, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxiv maii mdcxxv, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 24 maii 1625, pontif. anno ii.

Recesset institutam a se hanc militiam.

Datumque magno magistrum facultatem statuta condendi.

Quae confirmat.

§ 1. Alias, supplicationibus dilectorum filiorum nobilium virorum Ferdinandi Mantuae et Caroli Nivernensis ducum et Adolphi comitis ab Althan nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, unam Militiam Christianam nuncupandam sub titulo Conceptionis B. Mariae Virginis Immaculatae, ac sub regula S. Francisci, necnon sub protectione Ss. Michaelis archangeli et Basilii, pro uno magistro, qui magnus nuncupetur, ipsius Militiae caput et superior existat, necnon militum ac ministrorum numero eidem magistro beneviso, apostolica auctoritate, sine cuiusquam praeiudicio, perpetuo ereximus et instituimus; eisdemque magistro et capitulo generali dictae Militiae, ut quascumque constitutiones, statuta, ordinationes, capitula et stabilimenta ad prosperam dictae Militiae directionem facientia, licita tamen et honesta, ac sacris canonibus, Conciliique Tridentini decretis minime contraria, ab hac tamen sancta Sede approbata, condere, illaque pro rerum et temporum qualitate et varietate alterare, revocare, mutare, moderari, corrigere et alia de novo condere, libere et licite possent et valerent, dicta auctoritate concessimus et indulsumus; et aliis prout in nostris desuper sub plumbo expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Carolus

¹ Instituit hanc militiam istemet Pontifex Constit. xxxvi, quae incipit *Imperscrutabilis*, supra pag. 114; militibus indultum concessit obtinendi pensiones Constit. xxxvii, pag. 118; vide etiam Const. lxxxiv (in h. n. ed. cxxxv), supra pag. 321.

CXXXIX.

dux nobis nuper exponi fecit, nonnulla pro felici eiusdem Militiae statu atque gubernio statuta nuper condita fuerint, illaque, pro inviolabili eorum observatione, apostolicae nostrae confirmationis robore communiti plurimum desideret; nos, piis dicti Caroli votis, quantum cum Domino possumus, annuere, illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statuta praedicta, dummodo tamen licita et honesta, nec revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sint respective, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus apostolicis, neque debitae nobis et S. R. E. obedientiae et fidelitati adversentur, dicta auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in eisdem, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes eadem statuta ab omnibus, ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxiv maii mdcxxv, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 24 maii 1625, pontif. anno II.

Confirmatio decreti sacrae Congregationis Concilii Tridentini de obedientia pro fratribus Ordinis Cappuccinorum provinciae Flandriae, qui ad sacros ordines promoventur, episcopis a provinciali non praestanda.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Nominis dilecti filii ministri provincialis provinciae Flandriae Ordinis fratrum Minorum S. Francisci Cappuccinorum nuncupatorum nobis nuper expositum fuit, quod alias a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Refert congregat. Concilii decretum.

Illustrissimi et reverendissimi Domini,

Provincialis Cappuccinorum provinciae Flandriae refert, aliquos episcopos praetendere, ut in litteris, quibus ipse suos fratres ordinandos transmittit, exhibeat reverentiam et obedientiam episcopis, et amplius praestet iuridicam fideiussionem subministrandi victum et vestitum iis, quos apostatari, aut alias a religione dimitti continget. Quae cum nova sint et inaudita, ne quod religioni praeiudicium inferatur, supplicat, ut declaretur, an ipse possit ad hoc compelli, nec ne?

Sacra Congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, provincialem Cappuccinorum in litteris dimissoriis, quas suis fratribus concedit ad ordines suscipiendos, nequaquam cogi posse ab episcopis ad reverentiam et obedientiam illis exhibendam, aut ad huiusmodi fideiussionem praestandam, neque ullum pium antistitem debere aut tutam conscientiam posse ab eorumdem fratrum ordinationibus hoc solo praetextu abstinere, quod ea formula exhibendi episcopo reveren-

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

tiam et obedientiam servata, vel fideiussio praestita non fuerit.

COSMUS cardinalis de TORRES.

Loco + sigilli.

Illudque confirmat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, minister provincialis praedictus plurimum cupiat decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observantia, apostolicae confirmationis patrocinio communiti; ideo nobis humiliter supplicari fecit, ut eius votis huiusmodi annuere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ministrum provincialem praedictum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; ipsumque decretum, ac omnia et singula in eo contenta, ab omnibus, ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, firmiter et inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contraria tollit.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis privilegiis, gratiis et indultis in contra-

rium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxviii maii mdcxxv, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 maii 1625, pontif. anno II.

CXL.

Declarat facultates absolvendi ab haeresi et casibus Sedi Apostolicae reservatis et in Bulla Coenae Domini, particularibus personis, ultra montes per S. S., seu sanctum Officium concessas, non comprehendi sub generali suspensione occasione anni sancti.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum nos nuper, occasione tunc instantis anni iubilaei, omnes et singulas facultates et indulta absolvendi ab haeresi et casibus Sedi Apostolicae reservatis, etiam in litteris die Coenae Domini legitis contentis, quibusvis personis particularibus, tam singulariter quam universaliter, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos, etiam ad instantiam imperatoris, regum, ducum et aliorum principum, aut alias quomodocumque et ex quibusvis causis et occasionibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu proprio et ex certa scientia, ac alias quomodolibet, concessa, apostolica auctoritate suspendimus et suspensa esse declaraverimus, easque et ea eodem anno durante nulli prodesse, aut suffragari debere decreverimus, prout in nostris desuper sub plumbo expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur;

Occasione iubilaei Pontifex facultates omnes absolvendi a casibus Sedi Apostolicae reservatis concessas suspendit.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, a

Dubium unde exortum est, an

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

suspensae quo- que fuerint si- milis facultates ultra montes concessae.

nonnullis in dubium revocetur, an facultates absolvendi ab haeresi et casibus huiusmodi, sive a nobis, sive a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus adversus haereticam pravitatem in universa republica christianam inquisitoribus generalibus, per nostras in simili forma Brevis, sive eorum patentes litteras respective, particularibus personis ultra montes degentibus concessae, in litteris praedictis comprehendantur;

Declarat non esse suspensas.

§ 3. Nos, omnem in praemissis dubitandi occasionem e medio tollere, simulque cunctorum christifidelium animarum salutem iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium, quantum nobis ex alto conceditur, consulere volentes, motu proprio et ex certa scientia nostra, facultates quascumque absolvendi ab haeresi et a casibus Sedi Apostolicae et in Bulla Coenae Domini praedicta reservatis, sive a nobis, sive a cardinalibus praedictis per eorum patentes litteras huiusmodi, particularibus personis ultra montes degentibus concessas, in litteris suspensionis praedictis minime comprehendendi, neque comprehensas fuisse, seu esse, apostolica auctoritate, tenore praesentium, declaramus, ita ut facultates absolvendi huiusmodi eisdem particularibus personis concessae, et illarum vigore factae et faciendae ab haeresi et casibus huiusmodi absolutio- nes, valeant, suumque effectum sortiantur, et quibus illae, servatis servandis, concessae fuerint, suffragentur in omnibus et per omnia, perinde ac si litterae praedictae a nobis nullatenus emanassent.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, litteris praedictis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Et transumptis credi iubet.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam

in iudicio quam extra habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXIX maii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 29 mai 1625, pontif. anno II.

CXLI.

*Confirmatio litterarum Pauli Papae V quibus communitati Anconitanae duae tertiae partes pecuniarum ex maleficiis multisque provenientium conceduntur*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Alias a felicitis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

A tergo: Dilectis filiis antianis et hominibus civitatis nostrae Anconitanae: *intus vero:* Paulus Papa V: Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem. Meritis et supplicationibus vestris adducti, votis et petitionibus vestris, quantum cum Domino possumus, benigne satisfacere curamus. Nuper nobis expositum fuit pro parte vestra, quod alias felicitis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster (exposito sibi pro parte vestra, quod, etsi² cum duae tertiae partes pecuniarum ex maleficiis nostrae civitatis Anconitanac provenientes ex titulo et causa onerosis iamdudum a Sede Apostolica vobis et communitati vestrae concessae fuerint, ex vigore concessionis huiusmodi cum plena illarum possessione, quibusvis reservationibus apostolicis in contrarium editis, et praesertim felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri sub datum MDLXI nonis decembris pontificatus sui anno II, non obstantibus, permanseritis;

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vocem *etsi* nos addimus (R. T.).

Referat litteras Pauli V.

Quibus communitati Anconitanae duae tertiae partes pecuniarum, etc., concessae fuerunt.

quinimo tam dictus Pius, quam etiam bonae memoriae Gregorius Papa XIII, etiam praedecessor noster, voluntatem sanctae memoriae Pii Papae V similiter praedecessoris nostri insequendo, post statutorum ac privilegiorum confirmationem ac roboris adiectionem, duas tertiae partes praedictas ad vos et communitatem vestram spectare et legitime pertinere voluerint, illasque vobis et communitati huiusmodi applicaverint et approbaverint, et super illarum libera perceptione ab aliquo minime impediri, aut a vobis et communitate vestra huiusmodi quovis praetextu, occasione vel causa auferri, seu illas et illa minui aut alterari nullatenus debere mandaverint; nihilominus vos, communitasque vestra et homines praedicti in perceptione et exactione integrarum suarum partium ex dictis maleficiis provenientium per gubernatores, seu locatenentes, seu alios officiales et ministros pro tempore in dicta nostra civitate existentes, sub diversis praetextibus, etiam reparationis palatii, defraudati, impediti et gravati respective fuistis) ipse Sixtus praedecessor, vestris tunc supplicationibus inclinatus, per suas in simili forma Brevis litteras, die X augusti MDLXXXV pontificatus sui anno I datas¹, vos ad maleficiorum et delictorum omnium in ipsa civitate Anconitana commissorum et committendorum plenariam notitiam habendam per vestri syndici interventum dumtaxat perpetuo admisit; et propterea dictae civitatis gubernatori, locumtenenti, auditoribus et aliis officialibus pro tempore ad criminalia deputatis, quocumque nomine appellarentur et quacumque fungerentur auctoritate, mandavit, ut omnes descriptiones, seu inventaria, ratione vel causa quorumvis maleficiorum, delictorum et criminum deinceps confi-

¹ Has non puto esse in Bullario; sed aliquid de hoc iure legitur in Const. XVI eiusdem Sixti V in tom. VIII, pag. 605 b (R. T.).

cienda, ac quacumque occasione praemissorum fieri voluit cum praesentia et interventu syndici praedicti, vel alterius a vobis deputandi, facerent ac fieri mandarent, ac cum² omnibus et singulis supplicationibus et precibus pro causis criminalibus sequendis, necnon decretis, ab- solutionibus et processuum cassationibus, cancellationibus, abolitionibus, compositionibus et solutionibus faciendis huiusmodi syndicum pro tempore existentem interesse, ac de illis notam sumere, et³ dictas duas tertiae partes percipere et levare libere et sine aliqua diminutione sinerent et permitterent, aliasque, prout latius in eisdem litteris continetur: Quodque deinde (cum idem Sixtus praedecessor postmodum, per suas sub datum idibus martii pontificatus sui anno IV expeditas litteras⁴, poenas pecuniarias, multas et confiscationes, omnium seu cuiuscumque partis bonorum, inflictas et infligendas, cuiusvis criminis, excessus, maleficii et delicti, vel quasi, per quoscumque praesides, rectores, gubernatores et alios quoscumque officiales et iudices, qui in quibusvis civitatibus, castris, terris et locis ecclesiasticae ditioni subiectis jurisdictionem quomodolibet exercerent, camerae nostrae apostolicae applicasset et appropriasset, voluissetque, ut quaecumque communitates, universitates, collegia et personae etiam ecclesiasticae, quavis dignitate fungentes, quae poenas, confiscationes et multas huiusmodi, seu illarum portionem aliquam, ad se quovis titulo et causa etiam onerosa et quantumvis iustissima spectare praetenderent, intra duos tunc proximos menses, seu super prae-

¹ Syntaxis iam turbatur, et postea inintelligibilis evadit: puto legendum: *quaecumque occasione praemissorum fieri contingeret* (R. T.).

² Forsan legendum *ac tum vel ac ut* (R. T.).

³ Praep. et nos addimus (R. T.).

⁴ Quas vide in tom. IX, pag. 73 (R. T.).

missis iura et privilegia, in camerâ apostolicâ exhibere, deducere et allegare teneantur, ac aliâs prout in praedictis litteris latius continetur) vos, vigore primodictarum Sixti V, et aliarum Pauli III confirmatoriarum reintegrationis honorum, officiorum et aliorum iurium vobis factae, sub datum x kalendas martii pontificatus sui anno vi, necnon etiam Pii IV Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, sub datum xxvi ianuarii pontificatus sui anno iv (per quas, poenas, mulctas et confiscationes praedictas vobis ex titulo oneroso dudum fuisse et esse applicatas, declarabatur) litterarum, iuridice et legitime in camerâ nostrâ apostolicâ docuistis, duas tertias poenarum et maleficiorum huiusmodi partes vobis ex titulo vere oneroso competiisse et competere, et eodem titulo a Romanis Pontificibus dudum concessas fuisse et esse, et propterea in eadem camerâ decretum confirmatorium concessionis et applicationis poenarum huiusmodi obtinuistis, prout latius pariter in patentibus litteris bonae memoriae Henrici presbyteri cardinalis Caetani tunc existentis S. R. E. camerarii desuper confectis continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, firmiora sint ea, quae saepius Apostolicae Sedis patrocinio muniuntur, et propterea cupiatis praemissa omnia, quae per felicis recordationis Gregorium XIV et Clementem VIII praedecessores nostros confirmata fuerunt, ut firmiora perpetuo subsistant, a nobis quoque confirmari; et ideo nobis humiliter supplicari fecistis, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos igitur, vos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et vestrum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus

quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praedictas Sixti V ac Henrici cardinalis tunc camerarii necnon Gregorii et Clementis praedecessorum praedictorum litteras, quarum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis haberi volumus quatenus tamen in pacificâ solutione exigendi dictas duas tertias partes pecuniarum ex maleficiis provenientium modo et formâ praemissis communitas vestra existat, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, eisque nostrae et apostolicae auctoritatis robur adiicimus, ac omnes et singulos etiam substantiales defectus, si qui intervererint in eisdem, supplemus. Mandantes propterea dilecto filio nostro Petro tituli Ss. Ioannis et Pauli presbytero cardinali Aldobrandino nuncupato moderno et pro tempore existenti eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae camerario, necnon dictae camerae thesaurario, praesidentibus et aliis ministris, ut praedictas, hasque nostras litteras inviolate et ab omnibus, ad quos spectat, observari faciant, vosque dictis duabus tertiis partibus poenarum, mulctarum, confiscationum et aliorum occasione maleficiorum, quae in istâ civitate Anconitana, eiusque comitatu committuntur, provenientium¹ in perpetuum, iuxta litterarum praedictarum tenorem, libere frui et gaudere, et a vobis exigi, percipi et levare, nec vos super praemissis ullo unquam tempore molestari, perturbari, aut inquietari faciant, sed vobis potius omne auxilium et favorem prompte exhibeant et praestent. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et lit-

¹ Edit. Main. legit *provenientium* (R. T.).

teris apostolicis quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, atque his omnibus, quae in praedictis litteris concessum est non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die xxvi augusti mdcv, pontificatus nostri anno i.

Communitas huiusmodi litteras petit ab Urbano confirmari.

§ 2. Cum autem, sicut antiani et homines praedicti nobis nuper exponi fecerunt, ipsi subinde litteras praedictas a recolendae memoriae Gregorio Papa XV etiam praedecessore nostro per eius in simili formâ Brevis expeditas litteras sub certis modo et formâ tunc expressis approbati et confirmari obtinuerint¹, ea vero, quae Sedis Apostolicae munimine saepius roborantur, firmiter subsistant, et ab omnibus exactius observari soleant; cupiantque propterea easdem litteras nostrae quoque confirmationis patrocinio roborari.

Confirmat Pontifex.

§ 3. Nos, eorundem antianorum et hominum votis huiusmodi annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim litteras huiusmodi, ac in eis contenta quaecumque, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Clausulae

§ 4. Decernentes, easdem litteras et in eis contenta huiusmodi perpetuo valida,

¹ Edit. Main. legit *obtinuerit* (R. T.).

firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis communitati et hominibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus omnibus illis, quae in eisdem litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium derogatio.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 3 iunii mdcxxv, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 3 iunii 1625, pontif. an. ii.

CXLII.

Beatificatio venerabilis servi Dei Andreae de Avellino clericorum Congregationis regularium Theatinorum, cum concessione clericis dictae Congregationis, ubique existentibus, quotannis in die illius obitus missam et officium de communi Confessoris non Pontificis celebrandi¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

In Sede Principis apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Deo constituti, piis fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut pro parte dilectorum filiorum praepositi generalis,

¹ Huiusmodi indultum celebrandi missam et officium istis clericis concessum sacra rituum congregatio extendit ad civitatem Neapolim, quae in novum patronum dictum Beatum recepit, eiusque reliquiis ac statuae locum in cappella thesauri ecclesiae dictae civitatis, prout in ipsius congregationis decretis videri poterit.

et clericorum regularium congregationis Theatinorum nuncupatorum nobis nuper expositum fuit, venerabiles fratres S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositi causam servi Dei Andreae Avellini eorundem clericorum regularium (a tribus Rotae auditoribus, ac deinde de mandato nostro ab eisdem cardinalibus, referente dilecto filio nostro Carolo Emanuele S. Mariae in Via Latâ diacono cardinale Pio nuncupato, discussam), cum utrobique de validitate processuum, de sanctitate vitae ac de miraculis, tam in vitâ quam in morte sufficienter constare pronunciatum fuisset, in tali statu censuerint habendam, ut ad solemnem ipsius servi Dei canonizationem quandocumque deveniri possit; praepositi vero et clerici praedicti, pro eo, quem erga eundem servum Dei Andream Avellinum gerunt, devotionis affectu¹, illum Beatum nuncupari, officiumque et missam de eo, donec ad illius canonizationem deveniatur, recitari posse summopere desiderant:

Urbanus cum Beatum nuncupari posse;

§ 2. Nos, piis praepositi et clericorum praedictorum votis, quantum cum Domino possumus, annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de eorundem cardinalium consilio, ut idem Dei servus Andreas Avellinus Beatus nuncupari, deque eo ab omnibus clericis regularibus huiusmodi ubique existentibus officium et missa de communi Confessoris non Pontificis ipsâ die eius obitus celebrari ac recitari libere et licite possit et valeat,

Et indultum de quo in rubrica concedit.

¹ Edit. Main. legit *affectum* (R. T.).

apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantia tollit.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, et personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae sigillo munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis-que eodem addit.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 iunii 1625, pontif. an. II.

CXLIII.

Iubilaeum pro omnibus utriusque sexus christifidelibus in civitate et dioecesi Parisiensi commorantibus, anno MDCXXVI¹.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Salvator noster² Dominus Iesus Christus Dei Filius, cuius licet immeriti vices in terris gerimus, ad hoc nobis ligandi et solvendi potestatem tradere voluit, ut saluti eius gregis nostrae curae divinitus commissi paterno affectu ac sollicito studio incumbamus.

Prooemium.

§ 1. Hinc est quod nos, attendentes quamplures civitatis Parisiensis in regno Franciae³, atque terrarum, villarum et locorum dioecesis Parisiensis personas, ob diversa impedimenta, praesertim continuorum bellorum, quae hactenus in dicto regno gesta sunt, seu aliâs detentas, ad hanc almam Urbem nostram pro caele-

Grassante bello, cum Parisienses Romam accedere nequiverint.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similem constitutionem, similiter mendis refertam, cf. sup. p. 292 (R. T.).

³ Edit. Main. legit *Aranciae* (R. T.).

stibus indulgentiarum praesentis anni iubilaei donis ac spiritualibus thesauris consequendis non accessisse nec minus accedere potuisse neque posse;

Pontifex iniuncta hic praegentibus anno 1626 iubilaei indulgentias elargitur.

§ 2. Et propterea ipsarum et aliorum quorumcumque etiam fidelium animarum saluti prospicere volentes, precibus charissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus praedictae civitatis Parisiensis et illius dioecesis terrarum, villarum et locorum conviciniorum huiusmodi incolis et habitatoribus, ac eo pro tempore accedentibus, vere poenitentibus et confessis, ac sanctissimo Eucharistiae sacramento reffectis, ut¹ anno proximo futuro MDCXXVI unam seu plures ecclesias seu ecclesiam, per venerabilem fratrem archiepiscopum Parisiensem deputandam seu deputandas, per quindecim dies continuos vel interpolatos (quos pro dioecesanis pauperibus, infirmis, senibus, praegnantibus, virginibus, viduis, et aliis quovis alio legitimo impedimento detentis, ac capitulis, congregationibus, tam secularium quam regularium, sodalitatibus, universitatibus, confraternitatibus ecclesiam seu ecclesias huiusmodi visitantibus, atque etiam ob alias causas, prout dicto archiepiscopo videbitur, ad minorem numerum arbitrio suo reduci, et alibi etiam, tam in dictâ civitate quam in quibusvis eiusdem dioecesis terris, castris, villis et locis, unam vel plures ecclesias visitando², prout animarum saluti noverit expedire, dicto arbitrio deputari posse volumus) devote et reverenter visitando, et ibi quinquies orationem dominicam et toties salutationem

angelicam pro peccatorum suorum remissione³, ac pro pace inter principes christianos conservandâ, et haeresum extirpatione, sanctaeque Romanae Ecclesiae exaltatione pie ad Deum orando, plenariam eiusdem anni iubilaei omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem consequantur, perinde ac si dicto iubilaei anno quatuor ecclesias dictae almae Urbis pro consequendo iubilaeo huiusmodi deputatas statutas ad id diebus personaliter visitassent, et alia ad hoc requisita adimplevissent;

§ 3. Et ad effectum huiusmodi, illis, ut confessores, quos idem archiepiscopus iubilaei huiusmodi causâ in statutis ecclesiis nominatim delegerit, sibi eligere valeant presbyteros seculares vel cuiusvis Ordinis regulares, qui confessionibus eorum diligenter auditis eos et eorum quemlibet a quibusvis peccatis, criminibus, excessibus et delictis, et quantumcumque gravibus et enormibus, etiam Sedi Apostolicae reservatis, ac litteris, quae in die Coenae Domini legi consueverunt, contentis, ac censuris et poenis ecclesiasticis, ad effectum ipsius iubilaei consequendum tantum, iniunctâ eis poenitentia salutari, absolvere³ possint;

Huiusmodi iubilaeum ad eos etiam extendit qui Romam anno sancto venerunt.

§ 4. Necnon ut illi, qui Romam venerunt, et alibi etiam iubilaeum ipsum quovis modo consequuti sunt, denuo etiam illud iuxta tenorem praesentium consequi valeant, auctoritate apostolicâ, harum serie, concedimus et indulgemus.

Dat. confessionis facultatem absolventi a cibus Sedi Apostolicae reservatis.

§ 5. Praeterea ipsi archiepiscopo, ut cuiusvis Ordinis monialibus et orphanis, aliarumque mulierum in communi viventium congregationibus, ad iubilaeum intra monasteria, domosve suas consequendum condiciones, modum et tempus praescribere³, et denique in praemissis omnibus et singulis arbitrio suo facere, ordinare et providere, ac quaecumque sibi visa re-

Archiepiscopo facultatem dat monialibus, aliisque conventibus.

¹ Particulam *ut* nos addimus (R. T.).

² Potius lege *visitandas*; ceterum confer loc. parall. pag. 293 (R. T.).

¹ Supple *recitando*, aut simile (R. T.).

² Edit. Main. legit *absolvi* (R. T.).

³ Inepte ed. Main. legit *praescribendum* (R. T.).

media opportuna adhibere possit, prout animarum saluti expedire iudicaverit, facultatem tribuimus. Praesentibus ad tres menses a die publicationis praesentium inchoandos dumtaxat valituris.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIII iunii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 13 iunii 1625, pontif. anno II.

CXLIV.

Irritatio decretorum per nonnullos iudices regni Portugalliae contra libertatem et immunitatem ecclesiasticam, ac collectoris eiusque officialium iurisdictionem, latorum.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Facti series.

§ 1. Ad audientiam apostolatus nostri, non sine iusto et gravi cordis nostri dolore, pervenit, quod, procedente nuper in diversis causis ecclesiasticis in civitate Ulixbonensi, pro sui muneris auctoritate, dilecto filio magistro Ioanne Baptista Pallotto in utraque signaturâ nostrâ referendario, iurium et spoliorum camerae apostolicae debitorum in Portugalliae et Algarbiorum regnis collectori generali, seu eius auditore et iudice delegato, cum pars altera ad iudices seculares temere recursum habuisset, iudices huiusmodi et postmodum alii pariter seculares non solum contra auditorem praedictum, sed etiam contra eundem Ioannem Baptistam collectorem, occasione dictarum causarum, suis iniustus et invalidis decretis ac mandatis, contra immunitatem et libertatem ecclesiasticam attentatis, iurisdictionem pariter ecclesiasticam, et sanctae Sedis Apostolicae officialium violando, impediendo et per-

1 Edit. Main. legit *inchoandum* (R. T.).

turbando, procedere praesumpserunt, et ad quaedam eidem ecclesiasticae libertati et immunitati ac ipsius Ioannis Baptistae collectoris auctoritati maxime adversantia devenerunt, per quae, inter alia, decreverunt, ut dictus auditor caperetur, e regnis praedictis expelleretur, ipsiusque bona, etiam temporalitates, sequestrarentur; unde, in vim eorumdem decretorum, seu alicuius eorum, satellites domum ipsius Ioannis Baptistae collectoris, illius salutaribus monitis temere contemptis, ingressi sunt, sententias excommunicationis et alias ecclesiasticas censuras et poenas, gravi cum scandalo totius civitatis ac divinae maiestatis offensâ graviori, incurrendo.

§ 2. Quamobrem nos, qui in Sede beati Petri quamquam immeriti a Domino positi sumus, ne excessus huiusmodi ac ecclesiasticae libertatis et immunitatis tam enormis violatio dissimuletur et transeat in exemplum, pro nostro pastoralis officii debito, providere, et malorum graviorum segetem et radicem, quantum a Deo permittitur, nostrâ auctoritate apostolicâ evelere volentes, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ ac merâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula praemissa a praedictis dictorum regnorum iudicibus secularibus, etiam supremis, quocumque nomine, titulo et praerogativâ et gradu insignibus, in causis praedictis et earum occasione contra dictum Ioannem Baptistam collectorem, eiusque auditorem seu delegatum, officiales, ministros, familiares et bona, quocumque praetextu vel quaesito colore, quomodolibet decreta, mandata, acta, facta, ordinata, et sive scriptis, sive verbis quomodolibet attentata, quae omnia et singula praesentibus haberi volumus pro expressis, nulla, invalida, irrita et inania, ac nulliter, invalide, inaniter, et de facto contra sacros canones,

Irritatio de
cretorum, de
quibus in cu-
brica.

conciliorum decreta, et apostolicas constitutiones attentata et praescripta;

Clausulae pro
praesentium lit-
terarum firmi-
tate.

§ 3. Praesentesque litteras et in eis contenta quaecumque de intentionis nostrae vel alio quopiam defectu nolari, impugnari, invalidari, retractari, rescindi, infringi, in ius vel controversiam vocari nullatenus posse, sed semper valida, firma et efficacia fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos (sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, tenore praesentium decernimus et declaramus.

Prohibito sub
poena excom-
municationis, ne
quid imposterum
contra immunitatem ec-
clesiasticam at-
tentetur.

§ 4. Et nihilominus, ne imposterum similia praesumantur, omnibus et singulis iudicibus secularibus, etiam supremis, dictorum regnorum, quocumque nomine nuncupentur, cuiuscumque gradus, conditionis et praerogativae existant, ne talia huiusmodi, aut similia adversus immunitatem et libertatem ecclesiasticam, etiam quocumque praetextu, contra ecclesias, praelatos, iudices et personas, res et bona, ac eorum iurisdictionem et auctoritatem, eiusque liberum exercitium, quomodolibet committere aut attentare praesumant, sub excommunicationis maioris, a qua non nisi a nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo, absolvi possint, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, ac privationis quorumcumque beneficiorum, pensionum, officiorum, et dignitatum ecclesiasticarum, ac militiarum, et ordinum quorumcumque, perpetuaeque inhabilitatis, tam quoad

ipsos delinquentes seu contumaces, quam quoad eorum descendentes usque ad eorum quartam generationem, ad illa imposterum quomodolibet obtinenda, necnon amissionis quorumcumque iurium patronatus, privilegiorum, indultorum, concessionum et investiturarum, tam emphiteuticarum, quoad feudalia, eidem delinquentibus, et seu contumacibus, suisque, ut praefertur, usque ad quartum gradum descendentibus, quocumque titulo apostolico aut alio ecclesiastico quomodolibet nunc et pro tempore competentium et acquirendorum, poenis ipso facto absque ulla declaratione incurrendis, interdicimus et prohibemus.

Obstantium
derogatio.

§ 5. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque (quorum omnium et singulorum tenores, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda seu quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus), aut si praedictis vel quibusvis aliis personis ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides danda
transumptis

§ 6. Volumus autem, quod praesentes litterae, seu illarum exempla, manu notarii publici subscripta, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae et munita, ad valvas ecclesiae Ulixbonensis affixa, ita omnes arceant et afficiant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XX iunii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 iunii 1625, pontif. anno II.

1 Edit. Main. legit *tenorem* (R. T.).